EKİM

İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ, BİRLEŞİN! Sayı:58 , Temmuz 1992

Devrim ülkesi ve legalizm

"İzinsiz yürüyüş yapan işçilere polis saldırdı", "Ankara'ya yürüyen memurlar polis copuyla karşılandı", "Sendikacıya tutuklama", "Kamu sendikaları hakkında dava açıldı", "Gözaltında kayıplar her gün artıyor", "Köylülere jiletle işkence", "Pişmanlık yasası yeniden gündemde", "Cezaevlerinde devlet terörü", "Gazete ve dergilere toplatma kararları" vb. son bir kaç haftalık devrimci-ilerici gazete ve dergilerin rastgele bir incelenmesiyle, bu ve buna benzer haber başlıklarını çoğaltmak olası.

Düzen politikasını, "sosyalizmin uğradığı prestij kaybına", devrimci hareketin şu andaki güçsüz görüntüsüne bakarak saptamıyor, bu görüntüden hareketle daha "yumuşak" bir politikayı tercih etmiyor. O politikasını sınıfsal ve ulusal dinamiklerin gücüne bakarak saptıyor. Bu güçlü dinamikler varolduğu müddetçe düzen dışı seçeneklerin güçlenip yeniden alternatif olma şansının varolduğunu da görüyor. Tüm bu nedenlerle düzenin politikası devrimci seçenekleri ezmek, fiziken yoketmek, örgütsel tasfiye ile yüzyüze bırakmak amacı doğrultusunda şekillenmektedir.

*

Düzenin bu politik tercihini yalnızca devrimci illegaliteye yönelik tavrında değil, devrimci legaliteye dönük politikalarında da saptamak mümkündür. DEMKAD, TAYAD, DKD, YKD, İşsizler Derneği vb. gibi devrimcilerin denetiminde olan legal derneklerin tümüne sürekli bir devlet terörü uygulanmaktadır. Bunların pek çoğu, burjuvazinin kendi hukuku açısından dahi "hukuk dışı" sayılacak gerekçe ve yöntemlerle kapatıldı. Aynı süreç içinde devrimci yayın organları da büro baskınlarından, ardı arkası kesilmeyen toplatma kararlarına dek bir dizi baskıyla yüzyüze kaldılar.

Kendi iç dengelerini korumak kaygısının düzeni ne denli tahammülsüzleştirip saldırganlaştırdığının çarpıcı yeni örnekleri de var önümüzde. Burjuva siyasal arenasında az çok tutarlı bir reformist çizgi izleyen SP hakkında Anayasa Mahkemesi tarafından "kapatılma" kararı alındı. HEP hakkında ise aynı istemle açılan dava sürüyor.

Tüm bu olaylar, 141 ve 142'yi kaldırdık, komünistlere dahi düşünme ve örgütlenme özgürlüğü tanıdık nidalarıyla demokrasi havarisi kesilen düzenin, gerçekte SP gibi sosyal-reformist partilere dahi tümüyle "özgürlük" veremeyecek denli güçsüz, çapsız ve özgüven duygusundan yoksun olduğunu net bir biçimde ortaya sermektedir.

Kitle hareketini besleyen dinamiklerin güçlü olduğu bir coğrafyada, bir devrim ülkesinde, tutarlı bir sosyal-reformist çizgi dahi, hiç olmazsa propaganda düzeyinde radikal tonlar taşımak zorunda kalıyor. Böylesi bir sosyal-siyasal ortam, TBKP türü bir uşaklık ve teslimiyet çizgisine hayat hakkı tanımıyor. Ne Kürt halkına onun özgürlük mücadelesini tümüyle reddederek yapılan "kardeşlik" çağrıları, ne de sınıfa mücadele fikrini reddederek yapılan "demokrasi" vaadleri, bu kesimler içinde siyasal karşılığını bulamıyor. SP, nihayetinde Kürt hareketine "misak-ı millici", sınıf hareketine "demokrasici" bir perspektifle yaklaşan, devrimcilerin olduğu kadar burjuvazinin de iyi tanıdığı bir reformist partidir. Onun ufku düzen içindedir. Ne var ki, etkili bir reformist

çizgi izleyebilmek için kitle hareketine gözlerini tümden kapayamamakta, kapayamadığı ölçüde de bu sınırlar içindeki bir "radikalizm" dahi düzeni rahatsız edebilmektedir.

Türkiye; dağlarında gerilla mücadelesinin, tüm sanayi şehirlerinde şimdilik barışçıl biçimlerde olsa da kitlesel gösterilerin yaşandığı bir ülkedir.

"Şimdilik barışçıl" diyoruz, zira son dönemde yaşanan olaylar, bu "barışçıllığın" umulmadık bir hızla "açık çatışmalara" dönüşme imkanlarının çoğaldığını gösteriyor. Bugün bir yandan kitle hareketi geliştiği ölçüde devletin "terörü" daha yoğun ve yaygın olarak devreye sokacağını doğrulayan daha çok örneğe sahibiz; diğer yandan da bu terörün işçi hareketine daha militan, çatışmacı bir karakter kazandıracağını gösteren ilk örnekleri de yaşamaya başlıyoruz.

Düzen hesap ve taktiklerini bu gerçekler temelinde saptıyor. Reformist akımlar bu dinamiklere tümüyle kayıtsız kalamıyorlar. Sözde de olsa radikal bir ton tutturmak ihtiyacı duyuyorlar.

Ne var ki, aynı süreçte devrimci hareket "sosyalizmin prestij kaybını açık ideolojik mücadeleyle gidermek", "apolitik kitleleri kazanmak", "şovenizm kuşatmasını kırmak" vb. gibi, klasik "kitlelerin geriliği" edebiyatını devreye sokarak, içten içe yaşadığı reformcuşma sürecini legal partiyle taçlandırmaya yöneliyor.

Yükselen sınıf ve kitle hareketini devrimcileştirmenin, politikleştirmenin sorunları hakkında, somut tutum ve politika saptama gücünü gösteremeyen bir dizi yayın organı, sayfalarını DİSK açılsın mı? Nasıl bir legal parti kurulsun? vb. sorular üzerinde bitmek bilmeyen bir hummalı tartışmaya ayırıyorlar.

Oysa kitle hareketini besleyen dinamiklerin bu denli güçlü olduğu bir devrim ülkesinde, politikalarını "kitlelerin geriliği", "sosyalizmin prestij kaybı" vb. üzerine oturtanlar; devrimci legalitenin bu denli saldırı altında olduğu, düzenin az çok tutarlı reformist çizgilere dahi yasal imkan tanımakta zorlandığı bir devrim ülkesinde, bütün görevleri legal parti eksenine oturtanlar, kitle hareketinden daha geriye düşmüş demektirler. Ve bütün tarihsel örneklerde görüldüğü gibi bu politik tercihleriyle yalnızca "kitle hareketini" geri çekerler, onun hedeflerini daraltıp, eylem biçimlerini yumuşatmaya çalışırlar.

Son dönemde yaşanan bir dizi pratik olay bu açıdan dikkate değerdir.

Bütün parlak sözlere, legalizmin "radikalizmi" önleyemeyeceğine dair edilen bütün yeminlere karşın süreç kendi nesnel mantığını dayatıyor. Örgütsel alandaki legalizm, daima politikada ekonomizm ve demokratizmle elele gider. Birbirlerini karşılıklı olarak beslerler.

Gerek İşçi Kurultayı deneyimi ve gerekse son işçi ve memur eylemleri bu gerçeği çarpıcı bir biçimde açığa çıkan çeşitli somut örnekler koydu önümüze.

İşçi Kurultayında "politika" tartışmayı yasaklayacak derecede ekonomizm batağına saplananlar, son kitle gösterilerinde de sözde "demokratik çerçeveyi koruma" ve "demokratik hak kazanımını riske etmeme" adına hareketin kitlesel ve politik bir karakter kazanmasını dizginleyecek tavırlar ortaya koyabildiler. Kitleleri "sessizce dağılma"ya çağırarak "polis teröründen" korumaya çalıştılar!.

Legalizm ve tasfiyeciliğe karşı savaş kitle hareketi yükseldiği ölçüde daha açık bir biçimde ekonomizme, demokratizme ve reformizme karşı savaşla birleşir, içiçe girer. Legalizmle, ekonomizm-sendikalizm-reformizm arasındaki iç bağlantıyı teşhir etmek her zamankinden çok daha güncel bir görev olarak hareketin önüne çıkar.

Komünistler devrimci dinamiklerin güçlü olduğu bir coğrafyada taktiklerini ve hazırlıklarını kitle hareketindeki yükselişlere uygun olarak saptamak, buna uygun bir iddiaya, buna uygun bir çalışma temposuna sahip olmak zorundadırlar.

Atılan her adım, kullanılan her propaganda aracı, her ajitasyon olanağı, yükseltilen şiar ve sloganlar, sınıf hareketini politikleştirmek, onun öncü kurmayını, illegal ihtilalci sınıf partisini yaratmak hedefi doğrultusunda yönlendirilmelidir.

EKİM

30 bin belediye işçisi ayakta

1992 yılı bir toplu iş sözleşmesi yılı. İstanbul belediyesi ve ilçe belediyelerinde çalışan 30 bini aşkın işçiyi ilgilendiren toplu iş sözleşmesi görüşmeleri 17 Şubat'ta başladı. Gelinen yerde ise görüşmeler tıkanmış bulunuyor. Yürürlük süresi 1 Martta sona eren eski sözleşme kısmen de olsa ekonomik planda yeni kazanımların elde edildiği bir sözleşmeydi. Örneğin bu sözleşme ile 1 Mayıs'ın işçilerin izinli olduğu bir gün olarak toplu iş sözleşmesine geçmesi, haftalık çalışma saatinin 40 saat olması vb. gibi bir takım yeni kazanımlar elde edilmişti. Yeni dönemde hazırlanan taslak geçmiş sözleşmenin hemen hemen aynı, sadece rakamlar farklı. Ciddi bir yeni hak talebi olmamasına rağmen, belediye işvereni geçmişte kazanılan hakları da geri alma planları yapıyor. Esasında şu anki görüşmelerin tıkanması da bunun nedeni sayılabilir.

Tüm bunlar yapılırken, Belediye- İş sendikası geçen üç ay boyunca ciddi bir eylemlilik ve uyarıcıbir gelişme gösteremedi. Bundan özellikle kaçındı. Belediye- İş sendika yöneticileri ve İstanbul şube yöneticileri şu anki sorunlara cevap verebilecek temel istemleri işveren karşısında savunacak durumda değiller. Belli bir zamandan sonra gerçekleşen eylemlerde sendikacı ve yöneticilere rağmen, tabandaki duyarlı devrimci işçilerin tabandan zorlamasıyla yapılan eylemliliklerdir. Bu eylemlilikleri onların sahiplenir gibi gözükmelerinin temel nedeninin Kasım ayında yapılacak Kongre hesapları olduğunu biliyoruz. Şu an Belediye- İş yönetimine karşı ciddi bir muhalefet örgütlenmesi yok. Bu da şubelerin sendikal bürokrasinin hiyerarşik yapısma ne kadar bağlı olduklarının göstergesidir. Bugünkü bazı şube yöneticileri genel merkez listesine girmek için yarışmaktadırlar. Şubelerde erken kongre yaşandı. Eski yöneticiler hemen hemen yerlerini korudular. İşçilerin geri konumunu, bölgesel, mezhepsel yanlarını da kullanarak delegasyonu kendi lehlerine çevirmeyi başararak, bir dönem daha seçildiler. Seçimler erkene alındığı için daha kolay başarılı oldular. Eğer seçimler zamanında yapılsaydı, ki, şu dönemlerde yapılması gerekiyordu, bunların yüzleri biraz daha açığa çıkacaktı. Çünkü bir 1 Mayıs, bir toplu iş sözleşmesi süreci vardı, eylemlilikler vardı. Bu bürokratlar bunları bildiğinden, yangından mal kaçırırcasına seçimleri öne alıp, tekrar seçildiler. Şimdi işçiler bunların niyetlerini daha iyi kavrıyor.

Belediye- İş kolu konumu gereği geri ve gevşek bir işkoludur. Buna rağmen önemli denecek bir devrimci potansiyeli de içinde barındırmaktadır. Tüm bu yaşanan eylemliliklerde bu potansiyelin payı büyüktür. Bu potansiyel doğru bir devrimci perspektifle hareket ederse, hem sendikal bürokrasiyi hem de düzeni sarsacak eylem ve direnişleri örgütleyebilecek olanaklara sahiptirler. Bu da biraz bizim devrimci pratiğimize bağlı. Gelinen noktada Belediye- İş sendikası ve şubeleri tabanın baskısı sonucu, bir dizi eylemlilik içine girdiler. Toplu iş sözleşmesinin başlamasından üç ay sonra basın açıklaması gibi, miting gibi çeşitli eylem kararları aldılar. İlkinde 20 bin, ikincisinde 15 bini aşkın belediye işçisi belediye sarayı önüne aktı. Bu eylemlilik kamuoyunu günlerce meşgul etti. İşçiler bu eylemliliklerini kitlesel bir biçimde ve sloganlarla kilometrelerce yürüyerek gerçekleştirdi. İstanbul gibi birkoca işçi kentinde yasal olarak mitinglere izin verilmezken, işçiler hem sendikal bürokrasiye, hem de yasalara rağmen, günlerce İstanbul'un çeşitli semtlerini miting alanına çevirdi. Kağıthane'yi 3 gün, Kartal'ı günlerce işgal etti, hem de tüm tehditlere rağmen. Kağıthane'de 5 işçinin işten atılması, Kartal'da grev ilanını bildirmek için gelen sendikacılara düzen güçleri tarafından saldırılması ve şube başkanının tutuklanması, Kartal işçilerinin günlerce süren eylemliliğiyle yanıtlandı. Kartal belediyesinde bunlara ek olarak sendikaya üye oldular diye 9 işçi ve "işverene saldırma" gerekçesiyle 3 temsilci işten atıldı. Kartal eylemliliği bunları da kapsıyordu. Şu an atılan işçiler ölüm orucundalar. Sendika şube başkanı tutuklu bulunuyor. Tüm bunlar yapılırken, sendikalar çevresi sessiz, Belediye- İş ne yapacağını bilmiyor.

Son günlerde sınıfın mücadelede bayraktarlığı belediye işçilerindedir. Belediye işçilerinin eyleminin özü ekonomik olsa da, giderek politik renkler kazandı. Tüm kapitalistlerin ilgisi ve dikkatleri bir anda belediye işçilerine kaydı günlerce. Çünkü belediye işçilerinin kazanımları diğer

çalışan kesimlere de örnek olacaktı. Belediye işçileri, tarihlerinde ilk kez bu denli kitlesel bir birliktelik kurdular ve güçlerini birleştirerek istemlerini dile getirdiler. Pendik'ten Küçük Çekmece'ye kadar geniş bir alanda çalışan *işçiler birleşerek, özelleştirmelere, işçi kıyımlarına, toplu iş sözleşmesi müdahalelerine, devlet terörüne, ulusal baskılara karşı* duyarlılıklarını gösterdiler. İşçiler gün geçtikçe düzen partilerinin de gerçek yüzlerini görüyor, hepsinin aynı safta olduğunu bilince çıkarıyor.

*

Anadolu yakası işçileri olarak otobüslerle karşıya gitmek ve etkili bir kitle gösterisi düzenlemek için tüm hazırlıklarımızı tamamladık ve kitleyle birlikte hareket ettik. Unkapanı'na vardığımızda, yolu kapatıp, alkışlar ve sloganlarımızla yürüyüşe geçtik. Her sokak, her cadde işçiler tarafından tutulmuştu. Herkes saraya doğru bir çoşku seli halinde yürüyordu. Kimsede en ufak bir ürkeklik yok, herkesin yüzü gülüyordu. Bu gülücükler birlikteliğin, coşkunun, kitleselliğin gülücükleriydi. 20 bine yakın işçi kendi gücünü daha net kavrıyordu. Belediye işverenleri adeta şaşkın pencerelerden bakmaya bile cesaret edemiyorlar. *Hiçbir düzen partisinin, hiçbir demokratik kitle kuruluşlarının bu kadar kitleyi bir araya getiremediği günümüzde*, belediye işçileri ilerisi için bizleri gururlandırmakta ve umutlandırmaktadır. Ciddi bir çalışma ve bu iş kolunun özgüllüğüne göre politika üretilirse, bu işkolundaki öncüleri kazanmak ve güçlü mevziler elde etmek hiç de zor olmayacaktır.

Basın açıklamasında, işçiler hep bir ağızdan, "işçiler elele genel greve, işçi kıyımına son, işçiler birleşin, sömürüye son, devlet terörüne son, işçiyiz haklıyız kazanacağız" sloganlarını haykırdı. Bu arada bir devrimci çevrenin kuşlama yaptığını ve Ekim bölge komitesi imzalı bildiri dağıtıldığını öğrendik. Bildirinin az sayıda olması, çok sayıdaki işçiye ulaşamaması elbette eksikliktı. Sevindirici olan şuydu; dağıtılan bildiriler atılmadı. Demek oluyordu ki, bildiriyi işçiler adeta kapışmıştı ve yanlarına almışlardı. Bir işçi arkadaş bildiriyi almış, yanındaki arkadaşlarına okutuyor ve oraya gelmeyenlere de okutmak için saklıyordu. Bu tür eylemliliğin bilinmesine rağmen, imkanların kullanılmaması ve yetersiz olması ciddi bir eksikliktir. Önümüzdeki günlerde grev dahil yeni gelişmelere gebe olan bu alana daha ciddi yönelinmesi gerekmektedir.

Grev sürecine girmiş bulunuyoruz. İş yerlerinde ciddi bir örgütlenme yok. Grev komiteleri oluşmamış. Tüm bu sorunlar sendikal bürokrasinin işçi sınıfının sorunlarıyla ne kadar ilgilendiğinin bir göstergesidir. İşçi hareketi, Belediye ve tarım işkolundan başlayarak genel olarak bir hareketliliğin yaşanacağı yeni bir eylemlilik ve direniş dönemine girmektedir. Belediye- İş kolundaki toplu sözleşmenin hemen ardından, metal, maden ve başka işkollarında da sözleşmeler başlayacaktır. İşçi hareketinin sözleşmeden sözleşmeye bir hareketlilik ve kaynaşma içine girdiği açıktır.

Garip ve anlaşılmaz olan, biz de dahil, tüm devrimci hareketin ancak işçi hareketliliği ile birlikte hareketlenebilmesidir. İşçi hareketinin henüz ekonomik-sendikal bilinci aşamayıp, siyasal sınıf bilincine ulaşamaması, sözleşme dönemlerinin dışında kendi kabuğuna çekilmesine neden olmaktadır. İşçilerin durgun olduğu dönemde sosyalistlerin ciddi bir politik faaliyet yürütememesi, hareketlilik ve kaynaşma içine giren geniş işçi yığınlarına müdahale edememelerinin önemli bir nedeni olmaktadır. Hep aynı kısır döngü yaşanmaktadır. İşte yine işçi hareketi kendiliğinden mücadelesi ile, tüm toplumun gündemine oturmaktadır. Bu yükseliş ekonomik temellerden başlasa da günden güne siyasallaşmaktadır. Eylem, direniş, gösteri, grev yapan işçi, düzenin gerçek yüzünü düzen partilerinin gerçek niyetini görüyor ve düzen kurumlarından kopuşma durumuna geliyor. Bu durum sınıfla düzen cephesinin bağlarının gerildiği durumdur. Müdahale tam da bu durumlarda gereklidir. Ama nasıl bir müdahale. Bu müdahale öyle bir cepheden yapılmalı ki, bir siyasal örgüt sınıfa gerçekten onun önderi olduğunu, içinde mücadele edilebilecek bir erk olduğunu kanıtlayabilsin. Sınıfın şu anki durumu bu ihtiyacı dayatıyor. İşçiler bugün önemli ölçüde düzenin "vaatlerine" inanmıyor, güvenmiyor. Hele hele bu DYP-SHP koalisyonuyla düzenin işçilere hiçbir gelecek vaadetmediği iyice su yüzüne çıktı. Bu durum aynı zamanda bir arayışı da beraberinde getiriyor. Bu arayışı tamamlayacak bir siyasal önderlik yaratmak ve kitlelere mal etmek en temel görevdir. Bugünkü devrimci hare-

(Devamı s.5'te)

Belediye eylemliliği sırasında dağıtılan EKİM ... Bölge Komitesi imzalı bildiriyi yayınlıyoruz.

Birlik mücadele zafer!

Belediye işçileri,

Toplu sözleşmeniz anlaşmazlıkla sonuçlandı ve grev aşamasına girmiş bulunuyorsunuz. Belediye işverenleri sizlere yeni haklar tanımak bir yana, eski kazandığınız haklarınıza da göz dikti. Önerdiği ise komik ve kabul edilmez önerilerdir. Artık deniz bitti, gün mücadele günüdür.

Binbir vaatlerle oylarınızı alıp, iktidara gelen DYP-SHP hükümeti, ANAP'ın bıraktığı yerden icraatına devam ediyor. Türkiye kapitalizmi ve sisteminin işçilere vereceği hiçbir şey yoktur. Sermaye sınıfı ve onun kurumları, belediye işvereninin ücretleri yükseltmesini istemiyorlar. Belediyeler taşeronlara peşkeş çekiliyor. İşgüvenliği yasasına işverenler hep bir ağızdan karşı çıktılar. Eski işçi düşmanı, yeni "baba" teminatını verdi "sizleri üzmeyeceğiz" diye.

Sermaye düzeni basınıyla televizyonuyla sizlere saldırıyor. "Çöpçüler 10 milyon istiyor, bedava mezar istiyor" diye sizlerin haklı taleplerinizi karalama yarışına girdiler. Onlar sizlere bir ekmeği, bir hırkayı çok görüyorlar.

İşçiler,

Kapitalizm, işkence, işsizlik, açlık, savaş demektir. İşçi sınıfı mücadelesi göstermiştir ki, mücadele verilmeden hak almak olanaksız. Bunun en canlı örneğini Kağıthane belediyesinde yaşadınız. Gösterdiğiniz kararlı tutumunuzla işten atılan arkadaşlarınız işlerine geri döndü. Kapitalizmin korkulu rüyası işçilerin birliğidir. Birleşik mücadelesidir. Bugünden geci yok işyeri, grev, bölge direniş komitelerini örgütlemelisiniz. Mevcut sendikal bürokrasi sizlerin sorunlarını çözmede yetersiz. Onların yüzlerini açığa çıkarıp tecrit edin. Onları sendikalarınızdan kovun. Çünkü sendikalar işçilerindir. Dürüst sendikacı ve devrimci işçi öncülerini destekleyin, verilen mücadele sizin mücadelenizdir.

Belediye işçileri

Kapitalist sistem kendisine karşı gelenleri, hak isteyenleri, özgürlük isteyenleri "anarşist, terörist" ilan ediyor. Halkı 055 ihbarcılığına, muhbirliğe teşvik ediyor. Eli kanlı işkenceci ve cellatlarını, devrimcilere, sınıfın öncülerine saldırtıyor. Yargısız sokak infazları düzenliyor. Toplama sivil faşistlerle gösteri tertipletip, halkın desteğini sağladık görüntüsü yaratmak istiyor.

Gözler önünde bir halk yokedilmek isteniyor. Kürt halkının özgürlük mücadelesi kanla boğulmak isteniyor. Kürt halkının haklı mücadelesine kayıtsız kalmak, geleceğe kayıtsız kalmak demektir. Çünkü gelecek işçilerindir.

Sermaye köleliğinden kurtulmak ancak kendi sınıf örgütlülüğünüzü, partinizi yaratmakla mümkündür. Sınıf olarak tek kurtuluşumuz insanın insan tarafından sömürülmediği sosyalizmle olacaktır. İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır.

Kapitalizm mezara, işçiler iktidara!

Yaşasın devrim, yaşasın sosyalizm!

EKİM

... Bölge Komitesi

30 bin belediye işçisi...

(Baştarafı s. 4'te)

ketin durumu, dağınıklığı, sınıf zeminine oturamaması, bu dağınıklığını aynı zamanda da sınıfa yansıtması, sınıf perspektifinden uzak kolaycı yöntemleri seçmesi, küçük-burjuva halkçı bakış açısıyla sınıfın ileri unsurlarını bu geri programlarla sersemletmesi, sınıf hareketinin ilerlemesini önemli ölçüde etkiliyor. Bu durumu biz komünistlerin iyi değerlendirmesi gerekiyor, sınıfın kitlesini -öncüsünü kazanmak bu potansiyeli parti güçleri olarak mevzilendirmek için, mücadelemizi, kapitalist sisteme olduğu gibi, küçük-burjuva halkçı ideolojiye karşı da ideolojik olarak yürütmemiz gerekiyor. Bu çok önemli ve ciddi bir pratik müdahale ile ele almamız gereken bir sorundur. Bugün Türkiye kapitalizmi bize büyük olanaklar sağlıyor, bu olanakları iyi değerlendirmek bizim temel görevimiz olmalı, bu bir fırsattır. Bu fırsatı devrimle taçlandırmak gibi tarihi bir misyonla yüzyüzeyiz. İddiamız buysa yeni Ekimler yaratmaksa, hedef sınıf parti ve iktidardır.

Yaşasın işçilerin iktidarı sosyalizm

Yaşasın Marksizm-Leninizm

Metin Şahin

İşçiler polisle çatıştı

Kartal Belediye işçileri işçi kıyımını protesto yürüyüşlerine karşı oluşturulan polis barikatını dağıttı.

Bir süre önce Belediye-İş Sendikasının aldığı grev kararını, Kartal işyerine bildirmek ve asmak için Anadolu yakası şube yöneticileri bazı öncü işçilerle birlikte belediye binasına gitmişlerdi. Burada Kartal Belediye başkanı M. Ali Büklü ve korumalarının keyfi ve zorbaca tutumlarıyla karşılamışlar ve saldırıya uğramışlardı. Hemen ertesinde Büklü ikiyüzlü, sahtekarca bir tutumla kendisinin saldırıya uğradığını iddia ederek, korumalarını da şahit göstermesi, Belediye-İş Anadolu yakası şube başkanının tutuklanmasına neden olmuştu. Bununla da yetinmeyerek üçü öncü ve temsilci, sekizi Belediye'ye bağlı Tansaş'da sendikalaşmak isteyen işçi olmak üzere toplam 11 kişinin işine son verilmiştir.

İşçiler buna sert bir tepki göstermiş, işi durdurarak işyerinde direnişe geçmiş, yaklaşık 10 işçi de süresiz açlık grevine başlamıştı. Daha sonra iki kilometreye yakın Kartal meydanına protesto yürüyüşleri başladı. Diğer Belediye işyerlerinden işçilerin de desteği ile üç gün üst üste yaklaşık bin işçi yasadışı yürüyüş, gösteri ve miting düzenledi. İşçiler düzenli kortejler halinde, yolu trafiğe kapatarak istemlerini ifade eden pankart ve sloganlarla yürüyüp Kartal Meydanına toplanıyordu. Burada yapılan çeşitli konuşmalardan sonra, çeşitli grupların müzikleri dinlenip halaylar çekiliyor, daha sonra aynı düzen ve disiplinle işçiler tekrar yürüyerek işyerlerine dönüyorlardı. İşçiler pankart ve sloganlarındaki istemleri "Özelleştirme ve taşaronluğa hayır!", "Atılan işçiler geri alınsın!". "Şube başkanı serbest bırakılsın!", "İşçi kıyımına son!", "İşçiler elele, genel greve", "İşçiler elele, mücadeleye!", "Büklü, meclis istifa!" (Belediye meclisi), "Yaşasın onurlu direnişimiz!", "Genel grev direnişi için ileri!" şeklinde idi.

İşçilerin özellikle çözümü Büklü ile sınırlı görüyor olması zaman zaman "Büklü gidecek, bu iş bitecek" şeklinde ifade ediyorlardı. İlginç yönü devrimci öncü bir işçinin elinde megafonla bu sloganı attırması idi. Bu tutum diğer bazı devrimci sosyalist işçilerin tepkisine neden olunca, bu arkadaş atmaktan vazgeçti, Bu devrimci sosyalist işçiler özellikle, "İşçiler birleşin, sömürüye son!", "İşçiler birleşin, iktidara yerleşin!", "Kahrolsun sermaye düzeni!" sloganını attırmaya çalışıyorlardı. Ancak işçiler gerek sendikacılar, gerekse de öncü işçiler tarafından, kendilerinin belirlediği belli geri sloganların dışında slogan atılmaması yönünde uyarılmışlardı. Bundan dolayı değişik politik sloganların atılmasına işçiler zaman zaman tepki gösteriyorlardı. İşçi hareketinin yaşadığı kısır döngünün önemli bir nedeni bu sendikacı ve öncü işçilerdeki geri ve ekonomist bakış açısını aşamamalarıdır.

İşçilerin, Kartal yürüyüşlerine süreklilik kazandırma istemine karşılık, bu istek sendikacıların son derece pasif tutumları ve ilgisizlikleri sonucu gerçekleşemedi ve yürüyüşlere belli bir süre ara verildi. Kartal Belediye'sinin düzenlediği festivalde Büklü'nün konuşma yapacağı haberi üzerine işçiler yeniden yürüyüşe geçtiler. Ancak yarıyolda polis barikatı ile karşılaşılınca oturma eylemine başladılar. İki saati aşkın oturma eylemi Kartal'a ulaşılamadan sona eriyordu. Festivale katılan bir çok sanatçı ve grup, Büklü'nün işçi düşmanı tutumunu protesto ederek festivali terkettiler. İki gün sonra 17 Temmuz'da işçilerin öfkeleri giderek artıyordu. Açlık grevindekiler onuncu gününde idiler. Daha önce üç kişi fenalaşarak hastahaneye kaldırılmış, ancak tedavi kabul etmeyerek geri getirilmişlerdi. 17 Temmuz saat 14'de Kartal'a yürüyüş kararı alınmış, ancak yine sendikacıların ve öncü işçilerin ilgisizliği sonucu ciddi bir çalışma ve organizasyon yapılamamış. İşyerinde ancak, dışardan gelenlerle 600 civarında işçi toplanabilmişti. Düzenli kortejler oluştu, pankartlar hazırlandı, yürüyüş için hazırlıklar tamamlandı.

Çevik kuvvet işyerinin hemen önünde barikat oluşturmuştu. Çevik kuvvet müdürü yasa dışı yürümenize izin vermeyiz, gidin emniyetten izin alın diyordu. İşçiler buna tepki ile "Hedef Kartal!" sloganını atarak "izin vermeyecekleri belli, yürüyelim, gidelim" diyorlardı. Bu arada takviye

Çevik kuvvet geldi. Haklı olarak "bunlar güç toplamak için zaman kazanıyorlar, bir an önce yürümemiz gerekiyor" değerledirmesi yapıldı. İki saatten fazla bekleyişten sonra bir işçi ilk defa atılan yeni bir sloganı haykırıyor; "SABRIMIZ TAŞIYOR, BARİKATI YARALIM!" Bu slogan o an ki işçilerin beklentilerini ifade ettiğinden, son derece canlı ve heyecanlı bir tonla atılıyordu. Artık o andan sonra kimse barikata yüklenmeyelim diyemezdi. Kuşkusuz böyle düşünenler vardı. Ancak orada ifade etmeleri mümkün değildi. Yeniden "Sabrımız taşıyor, barikatı aşalım!" sloganı atıldıktan sonra işçiler polis barikatına yüklendi ve barikat çözüldü. Bunun üzerine polisler coplarla ve tekmelerle saldırıya geçtiler. İlk gerileme ve şaşkınlıktan işçiler toparlanarak ellerine aldıkları sopa ve taşlarla yeniden yüklendiler. İşte buna dayanmaları mümkün değildi. Bütün polisler sağa sola ve sokak aralarına kaçıştılar. Buna karşılık silahlarını çekerek havaya ateş etmeye başladılar. İşçiler taşlarla saldırmaya devam ediyorlardı. Ancak dışarıya çıkarak yürüyüşü hep birlikte organize edemedik. Bu arada "Katil polis!", "Kahrolsun faşist diktatörlük!" sloganları atıldı. Karşılıklı çatışma bir süre devam ettikten sonra işçilerin içeriye çekilmesiyle sona erdi. Biri ağır 20 işçi polislerin copları ve attıkları taşlarla yaralandı. Bir kısmı ambülansla hastahaneye taşındı. Çatışma sırasında SHP'li milletvekili Ercan Karakaş da oradaydı. Arabasının arkasında kendisini korumaya çalışıyordu. Çatışma sonunda işçilerle konuşmaya geliyordu ki, tüm işçilerin yuh sesleriyle ve bazı işçilerin yüzlerine tükürmesiyle geri dönmek zorunda kaldı.

Daha sonra 300 civarında Çevik Kuvvet birikti ve panzer geldi. Bir saldırı olasılığına karşı işçiler, kapıyı kamyonlarla kapattılar. SHP'li milletvekilleri yeniden devreye girdi ve yeniden işyerinin açlık grevcilerinin dışında terkedilmesi gerektiğini, kimseninin polis tarafından alınmayacağını açıkladılar. İşçi Komitesindekiler ise herkesin destek açlık grevine başladığını, gece de buradan ayrılmayacaklarını açıkladılar. Gece 9'e kadar süren direniş, sendikacıların gelip, "Yönetim Kurulu kararıdır, uymak zorundasınız, herkesin burayı teketmesi gerekiyor" demesi ve (bazı işçilerin tepkisine rağme)n bir kısım öncü işçinin de bitirilmesi yönünde düşünce belirtmesi, direnişin sona ermesine neden oldu. Açlık grevcilerinin yanısıra bir kısım Kartal Belediye işçisinin dışınıdakiler direniş yerinden ayrıldılar.

Bu olay, işçilerin attığı bu adım, önümüzdeki dönemin önemli gelişmelerinin habercisi sayılmalıdır. İşçi hareketi artık barikatlardan geri dönmemenin, barikatları yarmanın, aşmanın adımını atmakta, bunu yaşamaktadır. Militan bir işçi hareketi ancak bu tür mücadeleler sonucu yaratılabilir. Bazı geri ve yorgun solcu işçilerin dışında işçiler nezdinde polise karşı bu militan tutum genel olarak ilgi ve sempati ile karşılandı. İşçiler polislerin ellerinden copları olmaya çalıştıklarını, ancak başaramadıklarını, kimisi bizden çok yaralı olduğunu anlatıyorlardı, kimileri "akşam televizyonda kafası kırılmış polisleri görseydik çok daha iyi olurdu" diyordu. Diğer bir başkası "bunları üzerimize saldırtanları oylarınızla getirdik başa, kollarımız kırılsaydı da vermeseydik" diyordu. Genel olarak burjuva patilerine özellikle SHP'ye oy verenler arasında bu partiye karşı müthiş bir öfke duyulmaktadır.

Sınıf mücadelesinin çok çetin ve sıcak geçeceği bir döneme giriyoruz. Yaşanan kısır döngü aşılmak isteniyorsa, öncelikle ekonomist bakışaçısı aşılmalı, siyasal istemleri ifade eden sürekli bir politik faaliyet yürütülmelidir. Öncü işçilere yönelik sınıfın genel çıkarları doğrultusunda ileri politik hedefler göstermeli, bu temelde hareket etmeleri sağlanmalıdır.

Sidar YILMAZ

Siyasal Gelişmeler
ve
İşçi Hareketi

EKSEN Yayıncılık

Barikatlar da yarılır!

Belediye işverininin Kartal Belediye'sinde grev ilanının asılmasının ardından başlayan saldırısı, şube başkanının tutuklanması ve sekiz Tansa, üç Kartal Belediye işyeri temsilcisinin tazminatsız olarak iş akitlerinin feshedilmesiyle devam etti. Kartal bölgesi bunun üzerine günlerdir işçilerin gösteri alanı haline geldi. İşten atılan işçiler ise geri dönene ve şube başkanı serbest bırakılana kadar açlık grevine başlıyorlardı. Kartal Belediyesi işçilerinin direnişine diğer belediyelerden işçiler de dayanışma ve desteklerini verdiler. Sendika şubeleri tarafından değişik günlerde yapılan ziyaretlerle Kartal hop oturup hop kalkıyordu. Bundan düzenin güçleri kadar yerel yöneticiler de tedirgin oluyorlardı. İşten atılmaların ve açlık grevin 10. gününde, işçilerin grev yerinden Kartal meydanına yürüyüş için harekete geçmeye için hazırlandıklarını haber alan belediye işvereni, emniyete "işçiler gelip belediyeyi basacak" biçiminde bir "ihbar"da bulunarak, gerekenin yapılmasını istedi. Düzeninin kolluk güçleri için bu çağrı, saldırmak için aradıkları fırsatı yarattı. Bizler ziyaretçi işçilerle birlikte yürüyüş kortejini düzenlerken, işçilerin çıkış kapısı Çevik Kuvvet tarafından kesildi. Fakat işçiler yürümek konusunda kararlıydılar. "Hedef Kartal!", "İşçiler birleşin!", "İşçiyiz, haklıyız, kazanacağız!", "Atılan işçiler geri alınsın!", "Büklü istifa!", "Yaşasın işçilerin birliği!" şeklindeki sloganlarımızı hep birlikte haykırdık. Bu arada işyeri komitesi ve sendikacılar, görüşme yapıldığını, anlaşma umudu olduğunu söylediler. SHP'li milletvekilleri ile ilçe başkanlarının da anlaşma nedeniyle orada olduklarını öğrendik.

Bu arada polis giderek daha fazla yığınak yapıyordu. Yapılan telsiz konuşmalarından yeni takviye güçler istediklerini duyuyorduk. Sayımız 600 civarındaydı. İşçiler sabırsızlanmaya başladılar. "Hedefimiz Kartal!", "Sabrımız taşıyor, barikatı aşalım!" sloganını attık. Hava iyice gerginleşmişti. Yürüyüş düzenine geçtik ve barikata doğru yüklendik. Polisler öndekileri tartaklamaya ve sonra da olanca güçleriyle vurmaya başladılar. Çatışma başlamıştı; tam bir sokak savaşı yaşanıyordu. Polis havaya çok miktarda mermi boşalttı. İşçiler ise buna taşlarla karşılık veriyordu. Sonuçta barikat parçalanmış, polisler darmadağın olmuşlardı. İşçiler hep bir ağızdan, "Yılgınlık yok, direniş var!" sloganını atarak kendini savunuyordu. Bu çatışma yarım saatten fazla sürdü. İşçiler işyerine çekildiler. İşyerinin önüne barikat kurmak için içeride gereken önlemleri almaya başladık. Direnmekte ve çatışmakta kararlıydık. Bu arada 20'ye yakın arkadaşımız çeşitli yerlerinden yaralanmıştı. Hafif yaralıları kendimiz tedavi ettik, durumu ciddi olanları ise ambulanslarla hastahaneye gönderdik.

Gergin bir bekleyiş sürüyordu. Bu arada SHP'li bürokratlar polis şefleriyle konuşmaya ve havayı yumuşatmaya çalışıyorlardı. Polis şeflerinin defalarca tekrarladıkları dağılın uyarılarına, bizler, "Polis defol!", "Yaşasın işçilerin birliği!" sloganlarıyla cevap verdik. İşçiler üstün bir moral gücü kazanmışlardı. Ve o güne kadar kendi aralarında böylesine sıcak bir teması yaşayamayan işçiler, şimde şöyle konuşuyorlardı; *"İşte birlik, işte dayanışma, işte direniş; bizim dostumuz yine biziz!"*

Bu arada civar bölgelerden halk da işçilerle dayanışmaya gelmişti. Olaylar yaklaşık olarak 16.30'da başlamıştı. TV'nin 18.00 haberlerinde olayları öğrenen halk ve işçi aileleri dışarıda toplanmaya başlamıştı. Bu arada Çevik Kuvvet de yığınak yapmaya devam ediyordu. Barikata panzerler de eklendi. Yapılan tam bir saldırı hazırlığı idi. Bu arada dışarıdan gür bir slogan sesi yükseldi; "Kartal işçisi yalnız değildir!" Bizler de aynı anda buna karşılık verdik; "Halkımız saflara!" Üç taraftan kuşatılmış bir durumda kalan polis ne yapacağını şaşırmıştı. Bu dayanışma içerideki işçilere büyük bir güç ve moral vermişti.

Bu arada SHP'li milletvekilleri ve diğer bürokratlar işçileri ikna etmeye çalışıyorlar ve eyleme son vermemizi istiyorlardı. Bizler ise "Polis defol!", "Yaşasın onurlu direnişimiz" sloganlarımızı haykırıyorduk. Emniyet müdür yardımcısı da, eylemi sona erdirin, tutuklama yapmayacağız diye anons yaptı. Sendikacılar ve görevli arkadaşlar devreyi girdiler ve polise güvenmediğimizi, eyleme son vermemiz için polisin çekilmesi gerektiğini söylediler. Bunun üzerine polis kuşatmayı kaldırmak zorunda kaldı. Görevli arkadaşlarla bir değerlendirme yapılarak eyleme son verme kararı verdik. Büyük bir moral kazanımla bölgeden ayrıldık.

Metin ŞAHİN

Memur eylemleri neler gösterdi?

Kamu emekçileri 15 Temmuz'da bir gün çalışmadılar. Grev önlüklerini sırtlarına geçirip, pankartlarını ellerine alarak, grevlerini halaylarla kutladılar. Bu kimi yerlerde yarım gün, kimi yerlerde bir kaç saatle sınırlı kalsa da, gelinen noktada eylemselliklerinde bir sıçrama daha yaşadıkları açıktır. Böylelikle toplu gösteri yapma hakları 657 sayılı yasa ile gaspedilmiş memurlar, 657'yi bir kez daha fiili güçleriyle çöplüğe atmış oldular. Öyle ki tam bir acz içerisinde kalan hükümet, hastanelere faks çekerek, "bari aciller çalıştırılsın" yakarışında bulundu. Bu şekilde kamu emekçileri birleşik örgütlü mücadeleleriyle devlet güçlerini nasıl çaresiz hale getirebildiklerini de bizzat görmüş oldular.

Eylemler özellikle üç büyük kentte yoğun olarak yaşandı. Sağlık ve belediye emekçileri diğer memurlara göre günü daha canlı ve daha radikal eylemlerle geçirdiler. Ankara'da 10 bin'den fazla kamu emekçisinin yürüyüş yapması son olayın bir başka sevindirici yanını oluşturmaktaydı.

1990 yılının Temmuzunda ilk olarak kamu emekçilerinin hareketi gündeme geldiğinde de yine hastane ve belediye çalışanları eylemlerde başı çekmişti. "Sendika hakkımız, söke söke alırız", "İşçi memur elele genel greve" sloganlarını haykırarak ortaya çıkan kamu emekçilerinin ne yazık ki işkolu düzeyinde oluşmuş bir örgütlülükleri yoktu. Ama Temmuz eylemleri ardından hızlı bir örgütlenme sürecini başlattı.

Başlangıçta daha dünden bürokrat olmaya hazır "eski tüfekler" büyük bir iştahla, "sendikal hak" talebinin "takipçisi" olmaya soyundular. Ama kamu emekçilerine alanlarda öncülük edenler, "eski tüfeklerin" tersine, sendikanın olacaksa, "grevli-toplu sözleşmeli" bir sendika olmasından yana tavır koydular. Nitekim işçi sınıfının ekonomik-demokratik karakterdeki mücadelesini izleyen ve ondan örnek alan memurlar, grevsiz bir sendikanın aslında sahte bir hak olduğunun bilincindeydiler. Kısacası bürokrat adaylar, devlet güdümlü sendikalara memurları toplamada, kendilerine arkadan sağlanan tüm desteğe rağmen başarısız kaldılar. 1990'ların coşkusunu içlerinde yaşayan kamu emekçileri, o dönemde bu unsurları silkip kenara attı.

Devlet güçleri ise bu arada mücadelede öne çıkmış kamu emekçilerine bir dizi tehdit savuruyor, sorgular, soruşturmalar, açığa alınmalar gündeme geliyordu. Ancak onlar yılmadılar. TC devletinin tüm tehditlerine, "kuramazsınız", "yasaktır" dayatmalarına karşın yasaları, devletin kurallarını hiçe sayarak birer birer sendikalarını kurdular. Ve her geçen gün değişik işkollarında bir yenisi daha ortaya çıkıyor. Kamu çalışanları tüm süreçte yasalardaki boşlukları iyi değerlendirip, kullanmasını bildiler, ama önlerine yasal engeller çıktığında da aşmada hiç tereddüt etmediler.

Bizzat öncü kamu çalışanlarına yöneltilen tehdit ve saldırılar pek bir işe yaramayınca bu kez kurulan sendikaların genel merkezleri kapatıldı. Bu girişim mücadeleyi sekteye uğratmak şöyle dursun, kamu çalışanlarının devlete olan soğukluğunu daha da artırdı. Diğer kentlerde temsilciliklerin açılmasıyla ve kitlesel direnişlerle, engellemeler ve baskıya yanıt verildi. Kısacası ok yaydan çıkmıştı. Kamu emekçileri "sendika hakkını" söke söke almıştı. Öyle ki 20 Ekim erken genel seçimi öncesi, seçim meydanlarında tüm partiler kamu çalışanlarının sendikal haklarından sözetmek zorunda kaldılar. Buna mecburdular, başka türlü memurlardan oy alamazlardı.

Bir yıllık mücadele süreci sonucunda kamu çalışanları sendikaları kendi meşruluklarını kanıtlamışlardı. Devletin bu yapıları görmezlikten gelmesi de bu bağlamda artık mümkün olmazdı. Sendikalara yöneltilen doğrudan açık saldırı ise, sermaye devletinin gerçek yüzünün kitlelerce daha çok anlaşılır hale gelmesinden başka bir işe yaramıyordu. Sendikaların tabanla bağını koparmak, marjinalleştirmek için yapılan tüm girişimler ters tepiyor, sendikal yapılar gün geçtikçe güçleniyordu.

İşte tam da bu nedenle, varolan sendikalar yeni kurulan hükümet tarafından tanındı. "Konuşan Türkiye" şiarıyla koltuğa oturan ama hükümet olduğu dönemde, polisinin gerçekleştirdiği yerinde infazları günlük sıradan bir iş haline getiren SHP-DYP koalisyonu bir taraftan sendikaların varlığını kabul etmek durumunda kalırken, öte yandan sendikacıları göz altına aldı, tutukladı.

Anadolu'da açılan temsilciliklerin kapısına valilikler tarafından mühür konuldu. Kısacası devlet sözde sendikaları tanıyor görünürken, sopasını göstermekten hiç çekinmedi. Amaçladığı ise bu sendikaları ehlileştirmek, onların yöneticilerini hizaya getirmekti. Öyle ki, "değişen dünyada politik davranmak gerek, Demirel'i sevmesek de ona politik davranmalıyız" anlayışında olan yöneticiler öne çıkarken, SHP'lilerle dirsek temasında olanlar yönetimlere gelmek için her türlü entrikayı denediler. Kamu emekçileri işçi sınıfının mücadelesinden önemli dersler çıkarırken, yöneticilerin de işçi sendikalarının bürokratlarına benzemeye çalışmakta koşullar uygun olduğunda hiç tereddüt etmeyecekleri görülmeye başladı.

*

Kamu çalışanları sendikalarında kuruluş ve sonrasında öncü konumda olan memurların genellikle devrimci-demokrasinin değişik gruplarından gelenlerden, sosyalistlerden ve Kürt devrimcilerinden oluştuğu bilinmektedir. Daha başından bu yapıların oluşumunda "devrimcilerin" önemli işlevleri olmuştu. Komünistler de devrimci-demokrat unsurlarla belirli koşullarda ittifaklar yaparak dolaysız müdahale olanaklarına zaman zaman sahip oldu. Tüm bunlar, bu sendikaların kendi dışındaki konulara duyarlı, başka bir deyişle politik taleplerle de ortaya çıkabilen, kimi zaman düzene cepheden saldıran yapılar olmasının bir nedeni de olabilmektedir. Kaldı ki "anti-terör yasası", "Körfez savaşı" doğrudan kamu çalışanlarını bir çok yönden ilgilendirmektedir de. Evlerinde, sokakta, sorgusuz sualsiz katledilenlerin bir kısmı öğretmendir ya da sağlık çalışanıdır. Ama özellikle Çalışma Bakanı Moğultay'ın kendilerine daha "sıcak" yaklaşımıyla birlikte sendika yöneticilerinin çoğu o güne dek kalplerinde yaşattıkları "sömürüsüz bir dünya" özlemini unutuverdiler. Onlara göre zaten memur kitlesi geri değil miydi? Henüz "kapıkulluğundan" kurtulma mücadelesi vermiyorlar mıydı? Sorunlarının da önemli bir kısmını mesai, ekmek, nöbet, kreş vb. oluşturmuyor muydu? Kısacası örneğin Diyarbakır'da sokak ortasında katledilen kamu çalışanlarına sahip çıkmak şimdilik lüks. Devletin televizyonu, basını vb.siyle körüklediği Kürt düşmanlığı Türkler arasında yaygınlaşırken, sendikalar nasıl buna karşı koyabilirlerdi? vb. vb. Tüm bunlara karşın kamu çalışanlarının somut sorunlarına bile gerçek anlamda sahip çıkılamadı.

Nitekim geçtiğimiz aylarda imzaya açılan kamu çalışanları sendikalarının ortak olarak hazırlamış oldukları yasa tasarısı önerilerini içeren broşür de aslında hükümetle bir uzlaşma arayışı belgesiydi. Aynı dönemde Çalışma Bakanı Moğultay İLO hükümlerinin uygulanacağını vaadediyor. Kamu çalışanlarına ancak "grevsiz" bir sendikalar yasası muştuluyabiliyordu.

Bu arada bir parantez açıp bazı saptamalar yapmak gerekiyor. Her şeyden önce İLO hükümlerinin uygulanması sonuç olarak, kamu emekçileri açısından çok fazla bir kazanım sağlamayacaktır. Çünkü bugün meşru memur sendikalarının varlığını kimse reddedememektedir. İLO hükümlerinin kabul edilmesiyle zaten varolan memur sendikaları yasal bağlamda da onaylanmış olacaktır. Ama bu hükümler kamu çalışanlarının "grev" talebini karşılamayacaktır. "Grev yapma" hakkı İLO şartlarında hükümetlerin keyfiyetine bırakılmıştır. Kısacası hükümet kamu çalışanları sendikalarını henüz yetki kazanmamış şekilleriyle yasal bağlamda da kabul etmeye yanaşmaktadır. Bu ise kamu emekçilerinin mücadelesi ile kazanmış olduğu mevzileri yasal güvence adına terketmesinden başka bir şey değildir. İşte tam da bu dönemde imzaya açılan bu broşür, baştan sona Moğultay'a övgülerle dolu olması bir yana, kamu çalışanlarının gerçek taleplerini yansıtmaktan çok uzaktır.

Sendika yöneticileri hükümetle uzlaşma yolları arayadursun ve gün geçtikçe tüm devrimci kılıflarına karşın işçi sendikalarının şu malum önderlerine benzeyedursun, DYP-SHP koalisyonunun kamu çalışanlarının yaşam koşullarını düzeltme vaadlerinin sahteliği de gözlerden saklanamaz oldu. Hükümet değişikliği kamu emekçilerine hiçbir şey vermedi, üstelik onları daha da yoksullaştırdı. Bu 9 aylık dönemde memurlar çok daha fazla haksız ve gayri-meşru uygulamalarla karşı karşıya kaldılar. Hükümetin Temmuz ayında fazla bir ücret zammı veremeyeceği uygulanan ekonomik modeli az çok yakından izleyen herkes için bilinen bir gerçekti. Ama memur hareketinin yeni bir yükseliş dönemine gireceğinin belirtileri daha Nisan ayında ortaya çıkmıştı bile. İşte bir de bu nedenle "sendikal örgülülük" vaadlerini devle-

tin sözcüleri tekrar ortaya sürmek zorunda kaldılar. Oysa artık bıçak kemiğe dayanmıştı. Kamu emekçileri bu kez gerçekten toplu-sözleşme masasına oturmak istiyordu. Başka bir deyişle kendi yaşam koşullarının sermaye devletinin sözcüleri tarafından belirlenmesine tahammül göstermeyecekti. Koç'un Çırağan Sarayı'ndaki düğününde boy gösteren bakanların, milletvekillerinin, belediye başkanlarının vb. kamu emekçilerine bir şey vermeleri beklenemezdi. Onlar açık olarak kartlarını sermayeden yana oynamaktaydılar. Kimin sözcüsü olduklarını saklamaya bile artık gerek duymuyorlardı. Sonuç olarak bütçeden paylar da buna göre bölüştürülecekti.

*

Kamuoyunda "memurların büyük Ankara yürüyüşü" olarak bilinen eylemler zinciri işte bu koşullarda gündeme geldi. Daha yürüyüş başlamadan öncü kamu çalışanlarının bir çoğu mümkün olduğu kadar kitlesel olması yönünde görüş belirtmişti. Oldukça fazla sayıda kamu emekçisi Ankara'ya yürümeye hazırdı. Ama sendika yöneticilerinin önemli bir kısmı bu yürüyüşün yöneticiler düzeyinde olmasında ısrar ettiler. Tüm bunlara karşın yürüyenler yalnızca bir grup yönetici oldu, ama gidilen her yerde önemli kitlesel desteklerle karşılaştılar. Nitekim Ankara'daki karşılama da önemli bir katılımla gerçekleşti. Bu yürüyüş bir yanıyla kamu emekçilerinin grevli-toplu sözleşmeli sendika talebinin yakıcılığını ortaya koyması ve hükümetin geri adım atmasına kadar kararlılığın süreceği konusunda açık mesajlar vermesiyle anlamlı ve önemliydi. Bir başka yönüyle de tabanın sendika yöneticilerinin daha ilerisinde olduğu görüldü. Eylemlerdeki kararlılıklarıyla taban yöneticilerini aşmıştı. Ancak sendikal örgütlülüklerin ötesinde politik güçlü birleşik bir örgütlülüklerinin olmaması tüm karşı koyuşlarına karşın onları yöneticilerinin arkasına itti. Örneğin Ankara'da Çalışma Bakanı Moğultay'la görüşen sendika yöneticilerinin daha önceden planlanan program yerine geri dönme kararı alması ve kitleyi dağıtmaya kalkması alandaki binlerce insan tarafından yuhlanmalarına neden oldu. Yaşanan bu görünüm işçilerin eylemlerinde sık sık izlenen tablodan başka bir şey değildi. Kitleler kendi sendikalarının başkanlarını yuhlamakta, onlarsa tıpkı Türk-İş bürokratları gibi "aranızda kışkırtıcılar var"dan öte hiç bir şey söyleyememektediydiler. Bu yürüyüş ilk kez kamu çalışanları sendikalarında yönetici kadrolarda bir bürokratlaşmaya doğru gidildiğini gözler önüne serdi ve ilk kez sendika üyeleri kendi önderlerine karşı bir güvensizlik yaşadılar.

Nitekim 13 Temmuz pazartesi günü İstanbul Sultanahmet Meydanı'ndaki gösteri ise üyelerle yöneticiler arasında uçurumun gittikçe büyümekte olduğundan başka bir şey göstermedi. O gün yaklaşık 3000 kadar kamu emekçisi Sultanahmet Meydanı'na yürümeye gelmişti. 657'ye, Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasasına göre bunun bir suç olduğunu bile bile gelmişlerdi. Kamu emekçileri hak almanın yolunun sokaklarda mücadeleden geçtiğini, hükümet kapılarında uzlaşma toplantıları olanağı arayarak gerçekleşmeyeceğinin de artık bilincindeydiler. Kısacası o gün 3000 kadar memur dövüşmeye gelmişti. Oysa tüm bunlara karşın Kamu Çalışanları Platformu'nun tertip komitesi daha yürüyüş girişiminde bile bulunulmadan polisle pazarlığa girişti. Daha sonra orada toplanan kamu emekçilerini dağıtmak için her türlü yönteme başvurdu. Polislere ise yöneticinin kitleyi dağıtma operasyonlarını karşıdan zevkle izlemek kaldı. Dağılmak istemeyenlerin omuzundan tutup polise vermeye kadar işi ileri götüren yöneticiler bile oldu. Ancak yine de kitle uzun süre dağılmamakta direndi. Ne yazık ki örgütsüz kalan kamu emekçileri yöneticilerini aşıp polis barikatını delemedi.

Sendikacılar işi daha da ileri götürdüler. "Yaşasın onurlu direnişimiz" ve "yaşasın demokrasi mücadelemiz" sloganlarından başka hiçbir slogan attırmamak için epeyce uğraş verdiler. " "İşçi memur elele genel greve" sloganını ilk kez komünistler attı. Slogan meydanda gümbürdediğinde ise yöneticiler telaşla sloganı attıranlara saldırdılar. Ama unuttukları bir gerçek vardı. Bu sloganı '90 yılından bu yana kamu emekçileri alanlarda haykırmaktaydı ve bugüne dek devletin polisine, copuna, soruşturmalarına, idari mahkemelerine rağmen her yerde gündeme getirmişlerdi. Üçbuçuk parça yönetici kliği belki kamu emekçilerinin şimdilik birleşik örgütlü mücadelesi önüne taş koyabilirdi ama onun sloganlarını haykırmasına engel olamazdı. "Yılgınlık yok, direnmek var", "devlet terörüne hayır" sloganlarının patlamasına da yöneticiler dehşetle karşı

koydular. "Kahrolsun ücretli kölelik düzeni" sloganının yankı bulduğu ve kitleselleştiği bir mitingde "yaşasın demokrasi mücadelemiz" diye haykırarak kamu emekçilerini dağıtmaya çalışan sendikacılar ne derece önderlik vasfı taşıyabilirlerdi?

Bu eylem İstanbul'da da tıpkı Ankara'da olduğu gibi, tabanın bir kesimiyle yöneticiler arasında ipleri kopartmaya yetti. Gerçi sonuç olarak, "alana gelen 3000 kişiydi, onlar bir ölçüde öncü kamu emekçileriydi, elbette ileri sloganları haykırabilirler" denilebilir. Ancak eyleme katılan bu insanlar çoğunlukla temsilci konumunda olan ya da aktif destekleyicilerdi. Başka bir deyişle işyerlerinin nabzını ellerinde tutanlar onlardı. Nitekim 15 Temmuz'da yaşananlar görüşlerimizi doğrulamaktadır. Bu eylem kamu çalışanlarının kendi kaderlerini ellerine almaya başladıklarının önemli bir göstergesidir. Memurların geriliğini bahane edip, Ankara yürüyüşünü bir grup temsilciyle gerçekleştirmek isteyenlere kamu emekçileri önemli bir ders vermiştir. Bir gün çalışmayarak üretimden gelen gücünü yaşama geçirmiştir.

Tüm bu süreci komünistler açısından değerlendirdiğimizde, önemli bazı olguları ortaya çıkardığını gözlemleyebiliriz. Süreç içerisinde tek tek işyerlerinde ya da bölgelerden komünistler kitlelere doğrudan müdahale edebildiler. Hatta yöneticilere rağmen bazı birimlerde önderlik işlevlerini sonuna dek götürebildiler. Ancak bu yerel kaldığı, geneli kapsayan tam bir örgütlü güce dönüşemediği için kamu emekçileri sendika duvarlarını yıkarak, bürokratların gerici etkinliğini yoketmede başarılı olamadılar.

Sonuç olarak bugün gelinen noktada kamu emekçilerinin demokratik taleplerinin en tam, en gerçek savunucusunun komünistler olduğu bir kez daha kanıtlanmıştır. Nitekim işverenin doğrudan devlet oluşu, çoğu öncü kamu emekçisinin devrim taraftarı oluşu ve bu öncülerin sosyalizme olan sempatisi hareketi daha baştan düzenin kendisine yöneltmekte, politikleştirmektedir. Komünistlerin varoldukları birimlerde öne çıkması, tabanın sevgi ve sempatisini kazanması bu koşullarda pek zor olmamaktadır. Sorun komünistlerin kendi aralarında örgütlü davranmamasında yatmaktadır.

Daha merkezi ve daha sağlam politik örgütlülük, bugün ihtiyacımız olan yegane şey budur.

İstanbul İşçi Kurultayı....

(Baştarafı s. 13'te)

gerekse de kurultaya çalışanlarının yeterli bir faaliyet yürütememeleri bunun başarılamamasına neden oldu. Öncü işçiler son derece sınırlı bir sınıf bilincinin yanında, yüklendikleri misyona uygun hareket etmekten henüz uzaktırlar. Kurultay fikrini, öncü işçilerin önemli bir kesimi ilgiyle karşılamasına rağmen, bu ilgiye uygun bir çaba gösterilememiştir. İlgi gösterip, çaba göstermemelerinin önemli bir nedeni, sempati duydukları devrimci çevrelerin bu çalışmaların dışında kalmasıdır.

- Bizim bu çalışmalara müdahale çabalarımıza gelince, ne yazık ki çok olumlu şeyler söylemek mümkün değildir. En başında şunu söylemiştik: Bu çalışmaların önünü açmak, ileriye taşımak, faaliyetinin toparlanmasını sağlamak, özellikle bizim pratik-politik çaba ve müdahalemize bağlıydı. Ne var ki; Kurultay çalışmalarındaki müdahalemizde önemli ölçüde kendiliğindencilik hakimdi. Organize bir güç olarak müdahale edemedik, her bölge kendi çabasıyla müdahale etmeye çalışıyordu. Devrimci hareketin gösterdiği zaafları dönem dönem biz de gösterdik. İlk dönemlerde, bazı yoldaşların sorumsuzluğu nedeniyle üzerimize aldığımız görevleri layıkıyla yerine getiremedik, sonraları ise zaman zaman gösterdiğimiz sekter tutumlarla çalışmaların gerginleşmesine neden olabildik. Tüm bu eksikliklerimize rağmen, kurultayın politik bir zemin üzerine oturması yönünde doğru perspektifle (pratik çabalarımızdaki eksikliklerimize rağmen) ısrarlı ve kararlı bir çaba içinde olduk. Ancak tüm bunların, süreç bir bütün olarak değerlendirildiğinde yetersiz olduğu açıktır. Bu kurultay çalışmaları bize önemli tecrübeler kazandırdığı gibi, bazı olumsuz gelişmelere de neden olmuştur (güçlerimizin önemli kesiminin deşifre olması gibi). Bu da örgüt olarak sağlıklı bir müdahale yöntemi izleyememizden kaynaklanmıştır.

Bundan böyle bu tür platformların yaratılmasında olsun ve müdahale etmede olsun daha bir tecrübeli, örgütlü ve güçlü olmalıyız. Diğer çevre ve grupları ileriye çekebilecek güç ve kapasitede olabilmeliyiz.

Öncü, devrimci, sosyalist işçiler ortak müdahale için güçlerimizi birleştirelim.

Sidar Yılmaz

İçinde EKİM'in de özel bir rol ve insiyatifle yeraldığı İşçi Kurultayı girişimi sonuçlanmış bulunuyor. Son 1,5 yıllık süreçte fiili olarak hareketimizin en önemli gündemlerinden birini oluşturan İşçi Kurultayı faaliyetinin ayrıntılı bir değerlendirmesi önümüzde bir görev olarak duruyor -EKİM-

İstanbul İşçi Kurultayı Girişimi Sonuçlandı

Bir yılı aşkın süreden beri sürdürülmekte olan işçi kurultayını toplama faaliyeti gerçekleştirilemedi ve 12 Temmuzda yapılan gezi ile sonuçlandırılmasına karar verildi.

Kurultay girişim faaliyetinin sonuçlanmasına rağmen, bu girişimin başlatılmasına neden olan sorunların bugün de aşılamadığı açıktır. Bu nedenle, böylesine girişim ve platformlara varolan ihtiyaç devam etmektedir.

İşçi hareketi eylem ve direnişleri ile içinde bulundukları durgunluğu kırmakta ve yeni bir yükseliş dönemine girmektedir. Burjuvazinin içinde bulunduğu ekonomik krizin (daha şimdiden umut olmaktan çıkan, DYP-SHP iktidarının yıpranmasıyla), önümüzdeki süreçte iyice belirginleşen siyasal bir kriz ile bütünleşeceği kesindir. Önümüzdeki dönem işçi hareketi burjuvazinin yoğun saldırıları ile karşı karşıya gelecektir. Ancak sınıfın ekonomik sendikal bilinci aşamaması, siyasal sınıf örgütünden (partisinden) yoksunluğu önemli zaafları olmaya devam etmektedir.

Belediye işçileri içinde bulundukları hareketliliğin etkisiyle, (Kurultay girişiminin uzun süreden beri işçilerin gündemine sokmaya çalıştığı) bölge işçi komisyonlarını örgütleme tartışmalarına başlamışlardır.

Sağlıklı ve işlevli platformlar için, yaşanan kurultay girişiminden dersler çıkarmak zorunlu. Acaba Kurultay doğru ve anlamlı bir girişim olmasına rağmen, niçin başarılı olamamıştır.

Önemli bazı nedenleri şöyle açıklamak mümkün.

- İşçi hareketi bir durgunluk dönemine girmeye başlamasına karşın hareketli bir dönemden henüz çıkmıştı. Sorunları tartışma ihtiyacı sıcaklığını koruyordu. Bu koşullarda Kurultay hedeflendiği gibi, '91 Haziranında gerekli propaganda ve teknik hazırlıklar tamamlanarak toplanacaktı. Bu dönem toplanma zemini ve olanakları, oldukça yeterliydi. Ne yazık ki gerekli hazırlıklar tamamlanamadı ve sonbahara ertelendi. Bu dönemden sonra ise işçi hareketinin genel olarak yaşadığı durgunluk koşullarında kurultayı toplamak, bu temelde işçileri seferber edebilmek hayli zor bir görevdi. Genel olarak böyle durgun bir dönemde, kurultay çalışmalarının uzun bir sürece yayılması doğru ve beklenen bir durum değildi. Ciddi bir faaliyet yürütülemediğinden, geniş katılım da sağlanamadı ve süreç uzadıkça Kurultay'da kendi kendini tartışmanın, kısırlaşmasının zemini oluştu.

- Devrimci hareketlerin böyle bir çalışma karşısındaki olumsuz tutumları ise, tam bir sorumsuzluk örneği idi. Önemli bir kesimi daha bu girişimin neyi ifade ettiğini dahi anlamadan (anladığını zannederek) her zamanki önyargılı sekter tutumlarını takındılar. Buradan parti ya da sendika çıkarılmak isteniliyor, propagandası ve "buradan hiçbir şey çıkmaz" biçiminde umutsuzluk tellallığı ile platformdan çekildiler. Bu, kendilerinin başlatmadığı bu tür oluşumlara karşı grupçu, dar bakış açılarının bir sonucuydu. Destek veren devrimci çevrelerde ise, tam bir ekonomist-sendikalist anlayış hakimdi. Bu dar anlayış ise, kurultay faaliyetlerinin önemli ölçüde tıkanmasına ve görevlerde sapmalara neden olmaktaydı. Kurultay çalışmalarını ekonomik-demokratik istemlerle sınırlayan bu anlayışlar açısından, politik istemlerin her alanda temel alınması, önemli rahatsızlıklara neden olmaktaydı. Gel gör ki, aynı gruplar kelimeler üzerinde fırtınalar koparmakta birbirleriyle yarışmakta; sıra iç tartışmalara ve dar rekabetçiliğe gelince, son derece sekter tutumlarıyla, çalışmaların gergin ve dağıtıcı bir zemine kaymasına neden olmaktaydılar.

İdeolojik-politik olarak tam bir kaos yaşamaları, onların sakat anlayışlarının en büyük nedenidir.

- Kurultay faaliyetlerinin gerçek sahipleri öncü, sosyalist işçiler olmalıydı. Bu ortak bir anlayıştı. Ancak gerek öncü işçilerin taşıdıkları zaaflar,

(Devamı s.12'de)

Kürt ulusal sorunu: İlkesel ve politik yaklaşım

(Konferans Tutanaklarından)

Proletaryanın ulusal soruna ilişkin programı bir bütündür. Üç temel ilke vardır. Birinci ilke, bütün ulusların tam hak eşitliğidir. İkinci ilke, bu çerçevede ezilen ulusun kendi kaderini tayin hakkını savunmaktır. Üçüncü ilke, herhangi bir ulusal ayrım gözetmeksizin bir devletin sınırları içerisindeki tüm proleterlerin birliği, mücadele ve örgüt birliği konusunda tavizsiz olmaktır. Bu bütünsel program incelendiğinde görülecektir ki, ulusal soruna ilişkin marksist-leninist tutum iki yönlüdür. Bir boyutu ezilen ulusun kendi kaderini tayin hakkını kayıtsız şartsız savunmak, öteki boyutu ise ezen-ezilen ayrımı gözetmeksizin bütün milliyetlerden proletaryanın sınıfsal birliği için çabalamaktır.

Geçmişte bu program bir yönüyle ele alınıyordu. Proletaryanın milliyet ayrımı gözetmeksizin birlikte örgütlenmesi gerektiği ilkesinden kalkılarak, ezilen ulusun içinden çıkan ve kuşkusuz proletarya dışındaki farklı sınıflara denk düşen ayrı örgütlenme ve mücadele eğilimlerinin karşısına çıkılıyordu. Proleterlerin çıkar, amaç ve mücadele birliği sorunu, ezilen ulusun kendi kaderini tayin hakkının bu belli bir tarzda kullanmasının karşısına çıkarılabiliyor, birincisi adına ikincisi reddediliyordu. Bu ulusal sorun konusunda ince şovenizmin bir ifadesiydi. Devrimci hareketi oluşturan bir dizi grup, tam da kendisinin toplumsal özelliklerinden dolayı bu zaafa düşebiliyordu. Tarihsel ek nedenleri (Kemalizmin güçlü bir etkisi) vardı. Kürt ulusuna karşı inkarcı politikanın izleri, kalıntıları sözkonusuydu. Proletaryanın birliği ilkesine isabetli vurgu, milliyet ayrımı gözetmeksizin tüm proleterlerin birliği ilkesine vurgu, ezilen ulusun kendi kaderini tayin hakkı sorununda belli bir zayıflığa yolaçabiliyordu.

Yeni dönemde bu zaaf kendini bir başka türlü ortaya koyuyor. Bu kez ulusların kendi kaderini tayin hakkına vurgu, milliyet ayrımı gözetmeksizin tüm proleterlerin örgüt ve mücadele birliği ilkesinin zaafa uğratması tarzında yorumlanabiliyor. Buna uygun bir ilkesel ve politik yanlışa düşülüyor. Bu yanlışa düşülmesinde Kürt ulusal hareketinin ulaştığı düzeyin yarattığı baskı kadar, geçmişteki yanlışın yarattığı ezikliğin bugün ters-ten sonuçlar vermesi de rol oynuyor.

Buradaki kavrayışsızlığı aşmak için ulusal ilke - sınıfsal ilke, ulusal kurtuluş - proleter kurtuluş, demokrasi - sosyalizm, belli bir ulusun meşru haklarını tanımak ile proletaryanın sınıfsal çıkarlarına ve amaçlarına titizlikle bağlı kalmak; bu temel bağıntıları, bu temel sorunların karşılıklı ilişkilerini marksist açıdan irdelemek, sorunu doğru anlamak ve çözmek zorunludur.

Ulusal sorun bir veridir. Gözden kaçırılan noktalardan biri, bu soruna karşı belli bir toplumda, verili bir toplumda farklı sınıfların farklı yaklaşımlara sahip olabileceği, sahip olması gerektiği gerçeğinin gözden kaçırılmasıdır. Evet ulusal hareket kendi dar sınırları içerisinde bir ulusun farklı sınıf ve tabakalarını biraraya getirebiliyor. Ama ulusal sorunun ve bu çerçevede ulusal hareketin varlığı, sınıfları ve sınıfsal çıkarları ortadan kaldırmıyor. Ve bu toplumsal-maddi temel üzerinde oluşan sınıfsal tutumları da ortadan kaldırmıyor.

Dolayısıyla, bugün Kürdistan'da modern sınıfların ortaya çıktığını, bunların ulusal istemler doğrultusunda belli bir ortak tavır gösterebildiğini, ama aslında bu ortak tavrın bile kendi içinde belli bir sınıfsal mantığa sahip olduğunu gözden kaçırmamak gerekir. Aynı şekilde, ulusal hareketin şu veya bu biçimde seyretmesinde, ya da ulusal hareketin kendi istemlerini ve amaçlarını şu veya bu kapsamda ifade etmesinde, bu sınıf farklılıklarının, sınıf ağırlıklarının kendine göre rol oynadığını, her sınıfın bu konuda farklı bir eğilimle, farklı bir programla, farklı bir çözüm tarzıyla ortaya çıktığı gerçeğini gözden kaçırmamak gerekir.

Kürt işçi sınıfının, Kürt işçilerinin, ulusal

sorunda kendi bağımsız politikası ne olmalıdır? Ulusal hareket içerisinde eriyen, ulusal hareketle özdeşleşen bir politikası olabilir mi, Kürt işçilerinin? Sorun bir yönüyle de böyle karşımıza çıkıyor. Tam bu noktada, Kürt işçileri bakımından kendi sınıfsal konumlarına, çıkarlarına, amaçlarına ve ideallerine uygun bir tutum, enternasyonalizm ilkesinde ifade buluyor. Kürt işçileri, öteki milliyetlerden, özellikle ezen ulustan olmak üzere öteki milliyetlerden proletaryayla amaç ve çıkar birliği tutumuyla ortaya çıkabilmelidirler. Bu mücadele ve örgüt birliğinde somutlaşır.

Kürt işçileri ulusal soruna kuşkusuz kayıtsız kalamazlar. Bu, aynı zamanda onları dolaysız olarak etkileyen bir sorundur. Ulusal baskının sonuçlarını kendileri bizzat yaşamaktadırlar. Ulusal soruna ilişkin onların da belli bir tutumu, belli bir tepkisi vardır. Ama bu tepki onların genel sınıfsal tepkilerinin yalnızca bir uzantısı olarak ortaya çıkmak, onların genel sınıfsal amaçlarına uygun olarak şekillenmek durumundadır. Böyle olunca, Kürt işçilerinin ulusal hareket içerisinde eriyen, onunla özdeşleşen dar amaçları olamaz. Kürt işçileri ulusal soruna ilişkin tutumlarını kendi genel sınıfsal amaçları içerisinde anlamlandırırlar. Bunun kendisi şu anlama gelir: Kürt işçi sınıfı kendisini ulusal hareket içerisinde eritemez. Kendi çıkarlarını ve amaçlarını, öteki sınıf kardeşleriyle, öteki milliyetlerden sınıf kardeşleriyle birlikte ifade edebilmek, buna uygun bir ilkesel ve politik tutuma, buna uygun bir programa sahip olabilmek durumundadır. Biz bunun mücadelesini veririz. Ama belli Kürt sınıflarının etkisinde gelişen ulusal hareketin meşruluğunu da savunuruz. Ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı ilkesi çerçevesinde, ulusal hareketin ortaya koyduğu mücadeleyi, ileri sürdüğü istemleri de meşru görür, bu meşruluğu içerisinde destekleriz.

Ulusal sorun, bu ilişki tarzı içerisinde kavranamıyabiliyor Kavranamadığı ölçüde de ikili yanlışa düşülebiliyor. Ya ezilen ulusun kendi kaderini tayin hakkı konusundaki bir tutarsızlığa yolaçıyor bu. Ya da ezilen ulusun kendi kaderini tayin hakkı savunuluyor, ama bu ,proletaryanın sınıfsal birliği sorununda, ilkesinde tersten bir zaafa yolaçabiliyor. Bu ikili yanlışa bizim saflarımızda da düşülebiliyor. Dikkatleri proletaryanın sınıf birliği sorununa yönelten yoldaşlar, Kürt ulusal hareketine bugün verdiğimiz desteği kavrayamayabiliyorlar. Dikkatleri Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkına yönelten yoldaşlar ise, Türkiye proletaryasını bir bütün olarak örgütlemek isteğimizdeki ısrarı anlamakta güçlük çekebiliyorlar.

Bu kavrayışsızlığı yaratan bizim bu sorunlar üzerinde yeterli çözümlemeler, yeterli incelemeler ortaya koymamamızdır. İlkesel tutum çok genel çerçeve içerisinde konulmuştur ve böylece bırakılmıştır. Bunun dışında politik olaylar yorumlanmıştır, ama bu politik olayların yorumuna teorik ve ilkesel çerçevemiz yeterince sinmemiştir. Kavrayış zayıflığını bu ayrıca beslemektedir. Bir "Kürtler" tanımı vardır. Bir "Kürt ulusunun uyanışı" vurgusu vardır. Bunlar kavrayışsızlığı ayrıca besleyen önemli nedenlerdendir. Bunlar Kürt ulusunu sınıfsal farklılaşması içinde değil fakat ulusal bütünlüğü içerisinde, yalnızca ulusal sorunla bağıntısı içerisinde görmeye yolaçıyor. Oysa Kürtler de sınıflardan oluşmaktadır. Bu sınıfların, tüm öteki sorunlarda olduğu gibi, ulusal sorunda da çıkarları, tepkileri ve dolayısıyla politikaları farklıdır.

Biz bu sınıfları ulusal sorundaki tepkileri ve istemleriyle ilişki içerisinde koymuş ve tahlil etmiş değiliz henüz. Bugünkü Kürdistan'da modern sınıflar hangileridir? Ulusal soruna her bir sınıf nasıl yaklaşmaktadır? Bu her bir yaklaşımın, bu tek tek sınıfların sınıfsal konumlarıyla ve çıkarlarıyla bağıntısı nedir? Bunları tahlil etmiş ve koymuş değiliz. "Kürtler uyanıyor", "Kürtler direniyor", "Kürtler mücadele ediyor", "Kürtler kurtulmak istiyor" vurguları bir tür popülist yaklaşımı anlatıyor. Sınıfsal ayrımları ve o ulusal hareketin heterojenliği içerisinde, farklı sınıfsal tepkileri ve eğilimleri, farklı sınıfsal programları örtmek aracına dönüşebiliyor, bu tür vurgular. Bundan kurtarmak gerekiyor. Evet, Kürt ulusal hareketi kendi içerisinde belli bir bütünlüğü olan bir siyasal olgudur bugün. Ama biz bu dar çerçeve içerisinde değil, daha geniş bir çerçeve içerisinde, sınıf ilişkileri ve sınıf tepkileri çerçevesi içerisinde bu soruna yaklaşabilmeliyiz.

Bir başka kavranamayan nokta da şudur: Bugün ulusal hareket bir politik güçtür; bir ilerleme sağlamıştır, devrimci ve haklı bir temelde gelişmektedir. Biz bu ulusal devrimci harekete bir destek vermekteyiz. Şu içinde bulunduğumuz koşullarda bu desteği son derece de önemli görmekteyiz. Ama öte yandan, ulusal soruna ilişkin programımızın öteki boyutunu, tüm uluslardan

işçilerin sınıfsal birliği boyutunu, pratikte hayata geçirmekte bir yetersizlik içerisindeyiz. Bugünkü durumdan, bugünkü gelişme düzeyimizden kaynaklanan bu yetersizliğin kendisi, belli bir göz yanılması yaratabilmektedir. Soruna soluklu, stratejik bir perspektifle bakmak konusunda bir yetersizlik ortaya çıkabilmektedir. Tam da, Kürt ulusal hareketine karşı aldığımız devrimci tutumun yanısıra, bütün milliyetlerden işçilerin sınıfsal birliğine ilişkin olarak taşıdığımız ilkesel perspektifin, uzun vadede, ulusal sorunun, proletaryanın ve devrimimizin çıkarlarına ve genel amaçlarına uygun bir tarzda çözümünü hazırladığı gerçeği gözden kaçırılabiliyor. Aynı yanılgıyı bugün Kürdistan'da çalışmıyor olmamız da, Kürdistan'da somut bir pratik faaliyet içerisinde olmamamız da yaratabiliyor.

Oysa unutulan şudur: Biz proletaryanın politik bağımsızlığını gerçekleştirmek, proleter hareketin politik gelişimini sağlamak çabası içerisindeyiz. Bunda başarılı olabildiğimiz ölçüde, proletarya ulusal soruna ilişkin tutarlı devrimci tutumunu bir sınıf olarak ortaya koyabildiği ölçüde, bunun Kürt ulusal hareketi üzerindeki etkileri, Kürt alt sınıfları üzerinde yaratacağı devrimci etki son derece sarsıcı ve birleştirici olacaktır. Bugünkü durumun geriliğinden ve zayıflığından kalkarak aynı şekilde bu gerçek gözden kaçırılabiliyor. Oysa bizim yönelimimiz, stratejik bir yönelimdir. Bunun sonuçlarını, bu stratejik perspektif içinde değerlendirebilmek gerekiyor. Bu konuda güncel durumlardan, ilişkilerden ya da sonuçlardan kalkılarak varılacak sonuçlar yanıltıcıdır.

Tartışmalarda şöyle bir ifade var. *"Kürt ulusal sorunu bölgesel bir sorundur."* Bu tanımın şöyle yapılmasının daha anlamlı ve daha doğru olacağına inanıyorum: *Kürt ulusal sorunu aynı zamanda bölgesel bir sorundur da.* Bölgesel boyutları da var. Ama "bölgesel sorundur" gibi net bir tanımlama beraberinde yanlış bazı politik sonuçlar yaratabiliyor. Kürt sorununun kuşkusuz bölgesel sonuçları vardır. Kürdistan parçalanmış bir ülkedir. Ama öte yandan bu parçalamışlık belli bir tarihsel dönem içerisinde gerçekleşmiştir ve bugün bunun reddilemez tarihsel sonuçları vardır. Değişik parçalarda süren Kürt ulusal mücadeleleri arasında belli bir politik ve duygusal yakınlık olmakla birlikte, somut olarak da bakıldığında, görülen şudur: Her parçadaki ulusal hareket, kendini kendi içinde bulunduğu devletin sınırları içerisinde ifade etmek zorunluluğuyla karşı karşıya kalabiliyor. Bu bir nesnel durumdur, bir nesnel zorunluluktur. Bunun tarihsel ve toplumsal mantığını anlamak gerekiyor. Mücadelenin koşulları farklıdır. Karşıdaki sömürgeci güçler farklıdır. İçiçe bulunulan ilişkiler farklıdır. Aslında temelde bakıldığında, şu son derece net olarak görülebilmektedir: Her parçadaki ulusal hareket, mücadelenin sonuçları bakımından belirleyici olan, mücadelede dolaysız olarak etkili olan düşmanlarını da dostlarını da, içinde bulunduğu devletin sınırları içerisinde bulabiliyor.

Proletaryanın sınıfsal eğitiminde doğru bir çizgi izlemek bakımından ulusal sorunda doğru tutuma sahip olabilmek, Kürt ve Türk işçilerinin kendi burjuvazilerinin ideolojik etkisinden kurtulabilmek ve kendi bağımsız sınıfsal konumlarına ve amaçlarına ulaşabilmek bakımından çok kritik bir sorundur. Bu sorundaki her tutarsızlık, proletaryanın bilincinde, sonuçları bakımından son derece önemli çarpıklıklar yaratmaya müsaittir. Bu yönüyle de sorun son derece önemlidir.

Ulusal sorun marksistler için mutlaklaştırılan ve kendi başına ele alınan bir sorun değil, devrim sorununa bağlı olarak ele alınan bir sorundur. Çözümü de bir devrim sorunudur, sosyalist devrim sorunudur. Türkiye işçi sınıfı bir bütündür.

Kürt işçi sınıfının ayrı örgütlenmesi asla bir marksistin temennisi olamaz. Kürt işçi sınıfı bugün bağımsız bir politik tavır ortaya koyamamaktadır zaten. Genel olarak Türkiye işçi sınıfına politik bir bağımsızlık kazandırmak gibi bir sorunla karşı karşıyayız biz. Biz böyle bir çaba içerisindeyken, ötekinin bir düşünce olarak savunulması, Kürt işçilerinin ayrı bir sınıf örgütlenmesi sorunun ortaya konulması anlamsız oluyor.

İkincisi, bu bakış marksist bir perspektifi ifade etmiyor. Tartışma marksist bir perspektifin içine girmemektedir. Bu tartışma, yalnızca bir durumda anlamlı olabilirdi. örneğin PKK'yı marksist-leninist bir hareket olarak nitelemek durumunda anlamlı olabilirdi. Kürt marksistleri kendilerini ayrı olarak ifade etmişlerdir; ulusal sorunu da bir imkan olarak kullanmaktadırlar; ama gerçekte proletaryanın sınıf perspektiflerine ve ideolojik konumlarına sahiptirler; bunu bu yönüyle görmeli, meşru saymalıyız, denebilirdi. Ama durum bu değil, bu yalnızca soyut bir varsayım. PKK kelimenin normal anlamıyla bir ulusal harekettir. Bir ulusal devrimci harekettir. Haklı ve devrimci bir milli dava gütmektedir. İstemleri buna uygun olarak şekillenmektedir.

Programını buna uygun olarak kurmuştur. Gerek ideolojik dokusu, gerek toplumsal zemini buna uygundur. Ayrıca Türkiye'nin koşullarında, Türkiye işçi sınıfının bir bütün oluşturduğu, Kürt ve Türk işçilerinin içiçe geçtiği, Türkiye işçi sınıfının metropollerde bile önemli bir kesiminin Kürt işçilerinden oluştuğu, Kürt işçilerinin mücadelede ağırlıklı bir yer tuttuğu koşullarda ise, bu tartışma nesnel koşullara ve imkanlara uzak duruşu da anlatır. Bu saydığım nesnel imkanlara ters bir duruşu da anlatır.

Marksist bir hareketin ulusal soruna ilişkin politikasının uygulama zemini kendi toplumsal tabanıdır. Türkiye işçi sınıfının kendisidir. Kürtlere; haklı bir mücadele veriyorsunuz demek yeterli değil. Onların mücadelesini haklı gördüğünüzü ve desteklediğinizi kendi toplumsal tabanınızı harekete geçirerek, kendi sınıf dayanaklarınızı harekete geçirerek maddi bir desteğe dönüştürmek durumundasınız. Enternasyonalist görevlerinizi ancak bu koşullarda yerine getirmiş sayılırsınız. Bunu yapabildiğiniz ölçüde, ulusal programınızı, bir bütün olarak ulusal soruna ilişkin ilkelerinizi gerçekleştirmek imkanı da bulursunuz. Çünkü siz bu tutumunuzla yalnızca ezilen ulusun haklı mücadelesine destek vermekle kalmayacaksınız, yanısıra da, tam da bu yolla her iki ulustan işçi sınıfının sınıf birliğini kurabilmenin de olanaklarına kavuşacaksınız.

Bu desteği ortaya koyabildiğiniz ölçüde, Kürt işçileri Türk sınıf kardeşleriyle birlikte gönül rahatlığıyla ve önyargısız olarak mücadele edebilmek olanağına kavuşacaklardır. Bu destek bizzat Türkiye'nin metropollerinde yaratılamadığı sürece, Türkiye işçi sınıfı, özellikle de Kürt işçi kitleleri Kürt ulusunun meşru hakları doğrultusunda belli bir politik davranışın içine çekilemediği sürece, Türk ve Kürt işçilerinin sağlam bir sınıf birliğini kurmak da sanıldığı kadar kolay olmayacaktır. Ulusal hareket Kürt işçilerini de etkileyecektir ve kendine doğru çekecektir.

Kürt ulusal sorunu canlı bir pratik-siyasal sorundur. Bu sorun sürekli olarak bizim işçi yığınlarına yönelik politik propaganda ve ajitasyonumuzda önemli bir yer tutmalıdır. Burjuvazinin Kürdistan'daki uygulamaları politik teşhirimizin temel taşlarından, temel konularından biri olabilmelidir. Ama bu görev kuşkusuzki sendikal hareketin cenderesi içerisinde dolanıp duran, ancak onu biraz ilerletmeye çalışan bir çalışmayla da başarılabilir bir iş değildir. Koca bir Kürt sorunu varken, biz işçilere ancak işçi hareketinin kendiliğinden gelişiminin ortaya çıkardığı sorunlar ve istemler etrafında hitap etmek yoluna gidiyoruz.

Hayır, o kendiliğinden hareketin ortaya çıkardığı imkanların, sorunların, istemlerin ötesinde koca bir dünya var. Bizzat burjuva egemenlik koşullarının yarattığı gerçekler var. Bütün bu gerçekleri kullanarak sınıfa hitap edebilmek gerekiyor. Politik bir işçi hareketi bu yolla yaratılır. Kürt sorununu işçi hareketi içerisinde işlemeyen bir parti, bir hareket, işçi hareketinin politik gelişiminde ve bilinçlenmesinde de fazla bir mesafe katedemez. Öncüyü sosyalizme kazanmak doğrultusunda da fazla bir mesafe katedemez.

Gerek ezilen ulusun işçi kitlelerini, gerekse ezen ulusun işçi kitlelerini kendi burjuvazilerinin ve küçük-burjuvazilerinin ideolojik etkisinden kurtarabilmenin en temel alanlarından biri, ulusal soruna ilişkin doğru tutum ve politikadır. Hem proletaryanın sınıf birliğini savunmak ve gerçekleştirmek bakımındann, hem de ezilen ulusun meşru haklarını ve verdiği mücadeleyi kararlılıkla, içtenlikle desteklemek bakımından... Türk işçi kitleleri içerisinde etkilediğiniz kesimi Kürt ulusal hareketine ilişkin belirli bir davranış içerisine sokmayı başaramadığınız sürece, işçi hareketinin politik gelişiminde mesafe aldığınızı iddia edemezsiniz. Türk işçilerinin kendi burjuvazilerinden koptuğunu, giderek kendi bağımsız politik sınıf kimliğini kazanmaya başladığını iddia edemezsiniz. Ulusçuluk burjuva ideolojisinin en kuvvetli etki alanıdır. Bugün Doğu Avrupa'ya dikkatle bakın, Balkanlara dikkatle bakın, Kafkasya'ya dikkatle bakın; ulusçuluk çok büyük bir ideolojik güçtür. Burjuvazinin kuvvetli olduğu bir alandır. Burjuvazinin kendi alt sınıflarını etkilemeyi başarabildiği bir alandır. Dolayısıyla bu alanda burjuvaziye karşı savaş vermeden, işçi kitlelerinin bilinçlenmesine bu noktadan giderek çalışmadan, bunun çabasını, bunun mücadelesini vermeden, bağımsız bir politik işçi hareketi biraz soyut bir laf olarak kalır. Yalnızca teorik-politik bir tanım olarak kalır.

Kürt ulusal hareketinin kaderi, radikal devrimci bir çizgide seyredip, edememesi, bütünüyle Türkiye cephesinde (dar anlamıyla Türkiye'yi kastediyorum burada), bütünüyle büyük kentlerde, bütünüyle işçi cephesinde işlerin nasıl gideceğine bağlıdır. Eğer işçi hareketi güçlenemezse, politikleşemezse, büyük kentlerdeki devrimci

hareket Kürt hareketine belli bir desteği ortaya koyamazsa, işte böyle bir durumda bugünkü devrimci Kürt hareketi ihtiyaç duyduğu kuvvetleri kendi burjuvazisinin belli kesimleri içerisinden devşirme yoluna gider. Sosyal bileşimi bozulur. Bugün alt sınıflara dayanıyor, giderek üst sınıflara dayanmaya başlar. Sorun yalnızca bununla da kalmaz, bir ideolojik bozulmaya da uğrar. Giderek dini motifler kullanmaya başlar, milliyetçiliğe daha ağırlıklı bir vurgu yapmaya başlar. Bugünkü devrimci temalardan bir uzaklaşmayı, giderek bir ideolojik bozulmayı da getirir. PKK gibi bir hareketin bünyesinde; dar sınıfsal bakışı aşmak gerekir, bu geçen yüzyılın sorunuydu gibi tartışmalar yeşermeye başlar. PKK genel sekreteri; laik hareket burjuvazinin ve batının gerici hareketidir, laiklik bizim sorunumuz değildir, demeye başlar, islami harekete verilmiş bir taviz olarak. İş bununla da kalmaz, Kürt devrimci hareketi kendi desteklerini yalnızca kendi üst sınıflarından değil, giderek dışardan devşirmeye, giderek dışardan destek bulmaya başlar.

Irak Kürt hareketinin akibeti ortadadır. Bugün ikidebir Amerika'ya sefer yapıp, Amerika'nın resmi desteğini elde etmeye çalışanlar, düne kadar sosyalist geçiniyorlardı. Ve bunda çok da samimiyetsiz olduklarını iddia etmek doğru da değildir. Hareket Sovyetlere yaslandı, kendince sosyalist gördüğü "dünya sosyalist hareketine" yaslandı. Ama oradan umutsuzluğa uğradığı ölçüde, oradan umduğu desteği bulamadığı ölçüde, şimdi bu iş için "çözücü" olacağını düşündüğü başka alanlara yaslanmaya çalışıyor. Amerika'nın resmi bir destek vermesi karşılığında Amerikan emperyalizminin vasiliğini kabul etmek noktasına gidip varabiliyor.

Bunları suçlamak, eleştirmek kolay ama, biraz da anlamak gerekiyor. Kürt hareketleri savaş verdikleri ülkelerde ezilen ulusun devrimci hareketinden ya da alt katmanlarından destek bulamadıkları ölçüde, mücadeleleri uzayıp gittikçe ve bunun bedeli de arttıkça, sağlıksız destek alanlarına kayabiliyorlar.

Bugünkü Kürt devrimci ulusal hareketinin büyük kentlerdeki devrimci harekete, büyük kentlerdeki işçi hareketinin desteğine çok ihtiyacı var. Bu destek kendini ortaya koyabildiği ölçüde, Kürt ulusal hareketinin bugünkü heterojen yapısında, bugünkü toplumsal bileşiminde önemli değişmelere ve yeni mevzilenmelere de yolaçacağından kuşku duymamak gerekiyor. Bu bugünkü devrimci önderliğin kendi bünyesinde bile, bugünkü harekete önderlik eden partinin kendi bünyesinde bile ciddi yankılar yaratabilir, onun içinde bile bir ayrışmaya yolaçabilir. Bunları gözönünde bulundurmak gerekiyor. Ama buna rağmen de ezilen ulus milliyetçiliğine karşı belli kesin sınırlar çiziyorsak, bu politik yaşam içerisinde ezilen ulusun milliyetçiliğine karşı yürütülmesi gereken mücadeleyi bugün çok acil ve önemli gördüğümüzden değildir kesinlikle.

Asıl sorun şudur: Biz marksist-leninist bir hareketiz. Bu; konularda net olmak, kendi perspektiflerimizi sağlam tutmak demektir. Kendi kadrolarımızın bilincinde; sağlıksız ideolojik etkilenmelere bir set çekmek demektir. Biz EKİM olarak, marksist-leninist hareket olarak ezilen ulus milliyetçiliği konusunda da son derece net olmalıyız. İdeolojik bakımdan bu noktada da güçlü olmalıyız. Ama politik alan sözkonusu olduğu zaman, kitleler zemini sözkonusu olduğu zaman, bizim savaş vermemiz gereken asıl alan, ezilen ulus milliyetçiliği değildir, tam da ezen ulus milliyetçiliğinin kendisidir.

Kürdistan'daki proletarya Türkiye'deki proletaryanın etkisi altındadır ve ortak mücadele gelenekleri vardır. Türk proletaryasının kendi burjuvazisini karşısına alması ve Kürdistan'da verilen meşru mücadeleye destek ve omuz vermesi zorunludur; böylece ortak mücadelenin zemini yaratılacaktır. Ancak böylece Kürt ve Türkiye işçi sınıfı gönüllü bir şekilde, kendi sınıfsal çıkarları temelinde bir ortak örgütlülüğü yaratabilecektir. Bunlar yapılmadığı ve aynı zamanda Kürt milliyetçiliği geliştiği ölçüde, Türkiye'deki milliyetçiliğin de gelişebileceğini söylemek hiç de abartılı bir düşünce değildir.

PKK politik etkinliğinin gelişmesine bağlı olarak, Kürt ve Türk kökenli işçiler ayrımına tabi tutarak işçi hareketini bölmeye eğilim gösterdiği ve bu yönde çaba sarfettiği ölçüde, biz bu harekete karşı bir ideolojik mücadele sürdürmek ve proleter hareketin birliği gibi ilkesel bir tutumda direnmek zorundayız. Bu büyük bir önem taşıyor.

Metropollerde, PKK bugün Kürt işçilerini kendi ekseni etrafında örgütlemeye doğru gidebiliyorsa, bu esas olarak komünist hareketin sorunudur, onun zaafının bir göstergesidir. Sınıf hareketinin geriliğinin sorunudur. Bizim bu etkiyi kırmamızın yolu, sınıf hareketini politikleştirebilmemizden, örgütleyebilmemizden geçer.

Enternasyonalizmi yadsıyan milliyetçilik protesto edilmelidir!

Newroz Ateşi dergisi 4. sayısında "Körfez Krizi ve Devrimci Olanaklar" başlıklı A.Rıza Gökçen imzalı ve H.Fırat'ı eleştiren (yer yer Türk solu diye yarattığı ucubeyle Türkiyeli ve Kuzey Kürdistanlı devrimci ve komünistlere saldırı niteliği taşıyan gerici, milliyetçi ve ilkel önyargıların ürünü olan) bir yazı yayınlandı.

Arkadaşın yüreğinde şahlanan milliyetçiliğin ve kafasında yarattığı kof ve içi boş pervasızlığın ürünü olan yazısı, devrimciler arası iyi ilişkileri koruma amacından ve karşısındakilere ve bu arada kendi çevresine bir şeyler kavratma niteliğinden uzaktır. Bu değeri taşımadığı gibi, iki farklı tehlikeyi de içinde taşıyor. İlkin Türk ulusundan devrimci ve komünistleri toptan kemalist ilan edip, dostluğu ve enternasyonal dayanışmayı reddedip zedelerken, öte yandan Kürt ulusundan devrimcileri de milliyetçilikle kemikleştirmek -ve bağışlasın arkadaş ama; Ey Kürtler titreyin ve kendinize gelin demeye getiriyor- mantığı güdüyor.

Sözkonusu yazının eleştirisi yapılabilir - ki yapılmalı- bu daha çok eleştiri muhataplarının görevi. Ancak, başka bir siyasal yoğunluğun taraftarı ve Kürt ulusundan bir devrimci olarak diyorum ki; böylesi ilkel milliyetçilikle yosunlaşmış kafalardan çıkan, her yanından sınıf dışı ve enternasyonal dayanışma karşıtı milliyetçi gerici önyargılar damlayan ve buzdan dağları andıran ömürsüz mantıklar olsa olsa teşhir ve protesto edilir.

Bir devrimci olarak; Kürdistan'da dost olarak değerlendirip sıcak bir sempatiyle baktığım bir yoğunluğun düşüncelerini kamuoyuna sunan devrimci bir derginin yayınladığı bu tür yazıların her şeyden önce kendilerine bir yararının olmayacağını vurgulamak istiyorum. Ayrıca, bu arkadaşlar, devrimciler arası dostane ilişkileri geliştirmek istiyorlarsa geçmiş devrimci ve tutarlı yanlarını yeniden gözden geçirip, bugün neden geçmişlerinin bile çok gerilerine savrulduklarını biraz düşünseler daha yararlı olur. Sanırım bu H.Fırat arkadaşı ve diğer devrimcileri ayrımsız ilhakçı, Kemal'in askerleri olarak görüp saldırmaktan daha yararlı olur. Buna mukabil belirtmeliyim ki, her tutarlı devrimci veya komünistim diyen kimsenin, enternasyonal dayanışmayı yaralayan, onun yerine milliyetçi düşmanlıkları körükleyen bu tür anlayışları şiddetle protesto etmesi gerekir.

Günümüz dünyasında milliyetçi boğazlaşmalara dönüşen bazı çatışmaların da gösterdiği gibi, bağımsızlık gibi yüce bir erdemin emperyalizm tarafından böl-parçala-yönet taktiğini uygulamada nasıl bir koz olarak kullanıldığını sanırız bu dostumuz da biliyordur. Bu meyanda her devrimciyim diyen kişi ya da yoğunluğun emperyalizmin karşısına daha çok enternasyonalizm ve birlikte mücadele çağrılarıyla diretmesi gerekirken, A.Rıza Gökşen arkadaşımızın ilkel milliyetçiliğin nefretiyle devrimcileri -komünistleri, faşist-gerici güçlerle (yer yer) aynı kaba koyarak Kürt ulusunun yegane kurtarıcısıymış gibi kükremesini anlayamadım. Kaldı ki, onun açısından baksak bile, niye ille de Türkiye'yi esas (hoş o Türkiye diye bir şeyi de kabul etmiyor- yeni bir şey icat edip adına da Kemalistan diyor) alıyorsunuz deyip, herkesi Türkiyeci diye suçladığın zaman bilmelisin ki, birileri de sana peki arkadaş, sen hangi hakla Kürdistan'ı esas alıyorsun diye sorar.

Öyle ya, örgütlerimizin baş harfleri "T" değil de "K" olsaydı, A.R.Gökşen ve onun gibi düşünenlerin böyle kükremelerine neden kalmayacaktı. Emperyalist haydutlara "aman çekiç gücünüzü başımızdan eksik etmeyin" diyen Talabani, Barzani gibi reformist-gericilerin işledikleri suçların faturası, "diplomasinin gereği" olarak takdim edilip suçlular aklanmaya çalışılıyor, Kürdistan'daki ulusal ve toplumsal mücadelenin bastırılmasında Kürt halkının düşmanlarına yardımcı olmaları vurdumduymaz bir sessizlikle geçiştiriliyor ve bunun adına da milliyetçiliğin devrimci türü deniyorsa, arkadaşı anlamak o kadar zor olmaz.

Son bir dost uyarısı, "büyük Arap ulusuna (yanlış anlaşılmasın arkadaşın iddiasına atıftır) tek ülke Arabistan" tezin çürümesin diye, sakın olaki bir gün irili ufaklı tüm faşist ve gericilerin bir ağızdan yükselttikleri "Türklerin öz yurdu büyük Turan" safsatasını, bu faşist diktatörlüğün resmi dış politika haline getirdiği şoven ve sömürgeci propagandaları da garip bir sessizlikle geçiştirmeyesin. Öyle ya Türkler de parçalanmış (halkların iradesine rağmen) o zaman senin mantığına bakarsak, niye "Büyük Turan" olmasın ki!...

İçine düştüğü saplantılar daha büyük tahribatlar yaratmadan dileriz ki dostumuz söyledikleri üzerine bir kez daha düşünür. Son olarak arkadaşımızdan bir kaç inci aktarıp değerlendirme ve yorumu okuyucuya bırakıyorum. Öncelikle şunu belirteyim ki arkadaş Türkiye diye bir ülkenin varlığını reddedip, kendisinin yarattığı bir isim uyduruyor ve bu isim üzerine tartışmalarını yoğunlaştırıyor. Şöyle diyor;

"'Türkiye' lafzının özünü anlayamayan ve kendine 'Türkiye' adını uygun görenlere şunu anlatmaya çalışıyoruz. Türk ulusu diye bir ulus yoktur. Türkiye işçi sınıfı hareketi diye bir hareket de yoktur." (N.Ateş, sayı:4) Tezin gerekçesi ise şöyle: -uzun uzun tartışılması gerekmekle birlikte-

"Türkiye ülkesi **KEMALİSTAN**'dır. İdeolojisi Kemalizmdir. Kemalizm de Türkiye'de hem iktidar hem **muhalefettir**. Hatta hatta üstüne üstlük bir de **SOSYALİZMİN BAŞLANGICI**dır. Kendine sosyalist payesi biçen çoğu siyasi yoğunluklar **KEMALİSTAN**'ın yılmaz savunucuları olmaktan gurur duyuyorlar. Kemalistan'ın kendisi ilhakçı, işgalci milletler hapishanesi bir coğrafik çizimdir." (altını çizen yazar). Arkadaş, Türkiye ve Türk ulusu denen nesneleri bir çırpıda Kemal'in eseriydi diye yok edip, örgüt ya da parti isimlerinin önüne Türkiye'yi koyan herkesi "Türkiyeci" olarak ilan ettikten sonra, bu tanımı kullandıkça işgalci, sömürgeci olacağımızı, örgütlerimizin de Türkiye Ziraat Bankası vb. türünden bir şeyler olacağını hatırlatıp, Kemal'in eseri olan şu "Türkiye" adını hiç zaman kaybetmeden atmamız gerektiğini söyleyerek şu öneriyi(!...) getiriyor:

"'**TÜRKİYE**' hem Kürt ulusunun devrimciler ve hem de Türk ulusunun (çelişkiye bakın. Türkler ancak arkadaşın işine geldiği yerde ulus olma mertebesine ulaşabiliyorlar... *-bana ait*) devrimcileri tarafından lanetlenmelidir. Her iki ulusun, ulusal devrimci ufkunu kara bir perde gibi gölgeleyen şoven, ilhakçı, işgalci bir tanımdır. Bu '**TÜRKİYE**' tezini meşru göstermeye kimsenin hakkı yoktur. O sadece M.Kemal Atatürk'e özgü şoven bir tanımdır. Eğer, siyasi bir yoğunluk olarak politik arenaya katılmak niyetindeyseniz sakın ola ki kendinize '**TÜRKİYE**' adını yakıştırmayın."

Burada bir ilginçlik var. Türk ve Türkiye adına duyduğu tepkiden adeta öfke krizleri geçiriyor ve alaycı bir mantıkla Türkiye adını büyük harflerle yazma gereği görüyor. Hatırlatalım hedef almanız gereken şey Türkiye denen isim değil. Aksine; onu şoven, ırkçı ve faşist ideolojiyle yöneten egemen güçlerdir. Uzatmadan arkadaştan inciler aktarmaya devam edelim. Yukarıda da belirttiğim gibi yazı, H.Fırat'ı eleştirme iddiasına karşın, herkese yönelik bir genelleme heyulası niteliğindedir. O şöyle diyor:

"Çok görmüyorum ama, sıkça rastladığım için söyleme gereği görüyorum. '**TÜRKİYE**'yi kendisine esas ve temel alacak bu tükenmeyen sevginin kaynağı nedir acaba? TKP, TİİKP, TKP/ML, TDKP, TİKP, TKMP, TBP, TCKMP, TİP, vs. vs. gibi. Dikkat edilirse herkes 'Türkiye'de irade ve ülkü birliğine varmış. Hiçbiri Selçuklu, Hun, Göktürk, Doğu Roma, Batı Anadolu, Kuzey Trakya, GAP, Menteşoğulları, Söğüt, Bilecik, Osmanlı... gibi hatalara girmiyor. Odak noktası '**TÜRKİYE**'dir. Bunun kurucusu ve isim babası M.K.A.'tür." Benzetme gibi olmasın ama, arkadaşa bakarsak; bugünkü Hindistan adının Gandinistan, Amerikanın Kolombistan, Arnavutluk'un İskenderistan vs. vs. vs. olması gerekirdi. Aslında TDK'nın bir isimler sözlüğü önermeliyiz. Orada istediği ülkeye uygun bir isim uydurur ya da yaratmakta böylesine zorlanmazdı. Arkadaşa yakıştıramadığım hezeyanlar (ya da devrimcilere yönelik saldırılar) şöyle sürüyor.

"Her durumda Misak-ı Milli'yi kendine Kelamullah gibi şart farz, billa Kaydul şart gören TÜRKİYE'cilere

"Sen rahat uyu Kemal'im bu kayıtsız, bu şartsız, ilelebet düsturların "marksist" hücrelerimizde de üstünlüğünü muhafaza ve müdafaa etmektedir. Örgütlülüğümüzün ve önderliğimizin yegane sebebi sensin. İzindeyiz." Arkadaşın bir devrimci için hiç düşünülmeyecek gözüdönmüş saldırılarının pervasızlığı hızını almadan sürüyor. Güya H.Fırat arkadaş eleştiriliyor. Ama bilinsin ki, o bunları Türkiye'yi temel alan herkes için söylüyor. Bunun faturası herkes adına H.Fırat'a çıkarılıyor o kadar. Uzun olacak ama olduğu gibi aktarıyorum:

"ANAP'tan milletvekili olun TBMM'ne gelin. Orada büyük salonda oturma yerinin karşısında kürsü var. Hitap kürsüsü. Tam onun arkasındaki duvarda "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir" tespitini göreceksiniz. Tam da orada devletin bölünmez bütünlüğünü kendinize esas ve temel aldığınızı tüm mukaddesatınızla namusunuz üzerine and içerek ilan edebilirsiniz. Takibata uğramayacağınız gibi takdir de edilirsiniz. Öyle

(Devamı s.21'de)

"Yeni dünya düzeni"nden görüntüler

Bir ucunda ABD liderliğindeki NATO, diğer ucunda da Varşova Paktı'nın bulunduğu iki kutuplu dünya düzeni, devrevi krizler, bölgesel çatışmalar ve sistem dışına çıkmayı başaran tekil örnekler bir yana, kapitalist dünya açısından hayli istikrarlı bir dönem olarak yaşandı. NATO ve Varşova Paktları arasındaki rekabet, emperyalistler arasındaki rekabeti frenliyor, ABD'nin askeri üstünlüğü diğer kapitalist ülkeleri NATO şemsiyesi içinde ABD egemenliğine boyun eğmeye zorunlu kılıyordu. Kuşkusuz kapitalist dünyanın yaşadığı istikrarın bir diğer temel nedeni de, kapitalist metropollerin İkinci Dünya Savaşının izleyen dönemde gösterdikleri beklenmedik büyüme performanslarıyla kendi iç istikrarlarını da sağlamış olmalarıydı.

Ne var ki, yalnızca Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa ülkeleri değil, aynı zamanda büyüme hızı yavaşlayan, enflasyon ve işsizlikle bünyesi her geçen gün daha kuvvetle sarsılan kapitalist emperyalist ülkeler de, 1970'li yıllara bunalım içinde giriyorlardı. Özellikle, ekonomisini aşırı militarize etmek suretiyle hem kapitalist dünyanın tartışılmaz hegemonyal gücü olmayı başaran, hem de kaynakların üretici alanlara değil de askeri alana kaydırılmış olması nedeniyle aşırı üretim bunalımını da sınırlayan ABD, bu politikanın orta vadedeki kaçınılmaz sonucuyla karşı karşıya kalmıştı. Ekonominin üretici kapasitesinde hızlı bir düşüş ve bununla beslenen yapısal bir durgunluk. Bir zamanların en büyük borç dağıtıcı ülkesi ABD, bu süreçte dünyanın en büyük borçlu ülkesine dönüştü.

İşte bu dönemde, hiç beklenmedik bir gelişme yaşandı. Doğu Bloku'ndaki sarsıntı ve çöküş süreci başladı. SSCB'de Gorbaçov reformlarıyla başlayan, Doğu Avrupa'daki sarsıntı ve çöküşle süren ve nihayet SSCB'deki dağılmayla noktalanan bu süreç, emperyalist kapitalist ülkeleri aynı zamanda şaşkınlık ve endişeye de sürüklese, neticede bu kapitalist dünya açısından hem büyük bir "zafer" ve hem de dünya halklarının uluslararası kapitalist dünyaya tepkilerini nötralize etmek için büyük bir ideolojik-politik saldırı fırsatıydı.

"Evrensel barışa", "kalıcı istikrara", "demokrasi ve serbest piyasa"nın nihai zaferine giden yol açılmıştı. Sorun yalnızca geriye kalan bir kaç "terör" odağını devre dışı bırakabilmekti!

İşte "yeni dünya düzeni" bayrağı altında, işçi sınıfı ve emekçi halklara yönelik yoğun ideolojik sis perdesinin örülmeye çalışıldığı; sosyalizme inançsızlık yaygınlaşırken kapitalizmin ebediliği inançlarının artmaya başladığı; kapitalist dünyanın kendi iç sorun ve çelişkilerini aşma yeteneğini sınırsızlığına güven duygusunun pekiştiği; ultra-emperyalizm teorilerinin yaygınlaştığı böylesi bir dönemde, komünistler, tam da bu gelişmelerin kendisinin, kalıcı istikrar demagojisi bir yana, kapitalist emperyalist düzeninin dünkü nispi istikrarlı görüntüsünü dahi ortadan kaldıracağını, dün saklı kalan iç çelişkileri iyiden iyiye açığa çıkaracağını belirttiler. EKİM I. Genel Konferansı yeni gelişmelerin emperyalist dünyadaki muhtemel etkileri hakkında şu değerlendirmeyi yaptı:

"... Daha '70'li yılların başında ABD'nin mutlak görünen hegemonyası çözülmeye başlamış, sahneye AET ve Japonya çıkmıştır. Varşova Paktının varlığı karşısında yavaş bir gelişme gösteren emperyalist kampın iç çelişmeleri, bugün artık bu dizginleyici engelden de kurtulmuş, serbest kalmıştır. Doğu Avrupa'daki yıkılış, aynı zamanda, emperyalist sistemin savaş sonrasında yaşadığı iç birliğin bitiş çanı olmuştur.

İktisadi bunalım ve başlıca kapitalist güç mihrakları arasında sertleşen iktisadi rekabet, gelişmiş kapitalist ülkelerin işçi sınıfının yaşam koşullarında sürekli bir kötüleşmeye yolaçıyor. Bu durum çelişki ve çatışmaları beslediği ölçüde, emperyalist burjuvazinin kendi işçi sınıfı üzerinde kurduğu kontrolün zayıflaması demektir."

* * *

* Bugün dünya, iki kutuplu düzenden, çok kutuplu düzene geçişin ara aşamalarını yaşıyor. İktisadi plandaki etkisi zayıflamakta olsa da, askeri ve siyasal planda hala ABD dünyadaki en büyük emperyalist güçtür. Bu nedenle, bu geçiş sürecinin bugünkü hakim tablosu ABD merkezli

bir tek kutuplu dünyadır.

İşte ABD'nin "yeni dünya düzeni" olarak adlandırdığı da, bu tablonun kalıcılaştırılması, yani yeni bir "Pax Americana"dır. Yeni dünya düzeni, nispeten istikrarlı iki kutuplu dünya düzeninin çökmesiyle, aslında kendi hegemonyal konumu da sarsılan ABD'nin, kendi egemen konumunu muhafaza etme isteğini ve bu isteği formüle eden stratejik yönelimini tanımlamaktadır.

ABD iktisadi planda derin bir bunalım yaşamasına karşın, en büyük avantajı olan askeri üstünlüğünü kullanarak, bu gücü diğer emperyalist kapitalist ülkelere dayatarak, kendi egemenliğini korumaya çalışmaktadır. Ne var ki çökmekte olan iktisadi gücü, ABD'nin dünya hakimiyetini de hergeçen gün daha fazla tehdit etmekte, bu ise onu daha saldırgan politikalara yöneltmektedir.

* ABD'nin özellikle Ortadoğu'ya yönelik saldırgan politikası, Pax Americana dönemini kalıcılaştırmak arzusuyla doğrudan bağlantılıdır. ABD kendi otoritesini yitirmemek, yeni dünya düzenini kalıcılaştırmak için, bugün silahlarını ateşlemeye her zamankinden daha fazla ihtiyaç duyuyor. Körfez savaşı, Libya'nın, Suriye'nin, Irak'ın hedef haline getirilip gerginliği yeniden savaş noktasına tırmandırma politikaları, ABD'nin bugünkü rekabet politikasının doğal uzantılarıdır. Kuşkusuz amaç, yalnızca buradaki bölgesel merkezkaç eğilimlerini ezmek değildir. Daha da önemlisi, bu bölgenin petrol rezervleri aracılığıyla Avrupa'yı da denetim altında tutmak istiyor ABD.

* Ne var ki, eşitsiz gelişmenin dinamikleri işliyor ve ABD'nin tüm çabalarına karşın "tek kutuplu dünya" yerini her geçen gün daha belirgin biçimde zorunlu olarak çok kutuplu dünyaya bırakmaya başlıyor. Bunun ilk belirtilerini daha Körfez savaşı sırasında görmek mümkündü. Körfez savaşı, yalnızca ABD'nin hala kapitalist emperyalist sistemin en güçlü otoritesi olduğunu göstermedi, aynı zamanda Almanya ve Japonya'nın ABD vesayetinden kurtulmak doğrultusundaki güçlü eğilimini de günyüzüne çıkardı. Emperyalistler arası rekabetin daha da kızıştığı bugün, Körfez savaşı sırasında yalnızca ilk izleri görülen çok kutuplu dünyaya yöneliş eğilimini çok daha net olarak saptamak olanaklıdır.

Almanya son derece atak ve istikrarlı bir politikayla "Doğuya yayılma" stratejisini hayata geçiriyor. Yugoslavya'yı dağılmaya götüren içsavaşı körüklüyor; Çekoslovakya, Macaristan, Polonya, Ukrayna, Rusya vb. ülkelerde iktisadi ve siyasi nüfuz alanı sağlıyor; NATO'dan ayrılmaktan, ayrı bir Avrupa Güvenlik Sistemi oluşturmaktan sözediyor; daha bugünden Ortadoğu'daki sorunlarda aktif bir taraf olma politikası izliyor vb. Japonya ise iktisadi gücüne göre hayli zayıf olan siyasi ve askeri gücünü artırma planları yapıyor, ABD'nin iktisadi rekabeti kendi lehine düzenleme taleplerine eskisinden daha kararlı bir tutumla karşı koyuyor, bu ülkede gittikçe ABD'yi her alanda karşılıksız olarak finanse etmeme tavrı hakim bir eğilime dönüşüyor.

* Böylece ilk kez Gorbaçov tarafından, "sistemlerin yakınlaşması", "militarizmsiz ve sömürgesiz dünya", "kalıcı barış" vb. argümanları eşliğinde kullanılan yeni dünya düzeni kavramı, ABD'nin ve Avrupa emperyalizminin dilinde de farklı anlamlara kavuşuyor. ABD, yeni dünya düzeni kavramı ile mevcut statükonun, dolayısıyla kendi egemenliğinin bozulmadığı bir düzeni anlatmaya çalışırken, Avrupa aynı kavramla aksine ABD egemenliğinin geriletildiği, çok kutuplu bir dünya düzenini tanımlamaya çalışıyor.

Ne var ki, değişen dünya dengeleri yalnızca ABD, Avrupa ve Japon emperyalizmi arasındaki nispi uyumu bozmakla kalmıyor, aynı zamanda Avrupa emperyalizminin kendi iç ilişkilerinde de çıkar farklılaşmasını ve çatışmasını derinleştiriyor. Öteden beri ABD'nin Avrupa'daki askeri varlığından rahatsızlık duyan ve Almanya ile işbirliği temelinde ABD'ye karşı bir karşı güç oluşturmaya çalışan Fransa başta olmak üzere, İngiltere ve Hollanda, Almanya'nın Avrupa'nın liderliğine soyunmasından rahatsızlık duyuyorlar. Avrupa'da bir Almanya- İtalya-Avusturya ortak çizgisi ile birlikte bir Fransa- İngiltere-Hollanda karşı çizgisi oluşmaya başlıyor. Rekabet ve çatışma Avrupa'nın kendi içine de yansıyor.

* * *

Doğu Bloku'nun çöküşü, emperyalistler arasındaki çelişkinin açığa çıkıp keskinleşmesinin koşullarını yarattı. Kapitalist emperyalist güçler içinde bulundukları durgunluktan sıyrılabilmek, yeni pazarlar elde edebilmek için,

hem içerideki ücret ve sosyal hakları daha da tırpanlıyarak rekabet şansını arttırmak, hem de hegemonya imkanları açısından bölgesel çatışmaları teşvik etmek yoluna gittiler. Bu politikalar ise dünya üzerindeki istikrarsızlık kuşaklarının genişlemesini doğurduğu gibi aynı zamanda emperyalist kapitalist ülkelerin kendi iç istikrarlarını tehdit etmeye başladı.

İçinden geçtiğimiz günlerde, "refahın ve istikrarın" örneği sayılan gelişmiş kapitalist ülkelerde, artan bunalım ve kızışan rekabetin ilk ürünleri sayılması gereken bir dizi toplumsal muhalefet hareketi yaşandı.

Olayların gelişim biçimi ve hızla yaygınlık kazanması, bunalımın ve rekabetin derinleşeceği önümüzdeki dönemde, bu ülkelerin yaşayabileceği çalkantıların boyutu hakkında da fikir vericidir. En başta da "elveda proletarya" yada yalnızca elveda Batı proletaryası diyenler için.

50 milyona yakın insanın yoksulluk sınırının altında bir yaşam içinde bulunduğu, işsizliğin ve enflasyonun oransal yükselişini sistematik olarak sürdürdüğü ABD, geçtiğimiz günlerde geniş çaplı "yoksul isyanları"na sahne oldu. Olaylar kısa zamanda Los Angeles sınırlarını aştı ve ülkenin belli başlı büyük merkezlerinin yoksul semtlerine yayıldı.

Aslında ABD'de bu tip olaylar bekleniyordu, sürpriz sayılmazdı. Buna karşın yine de emperyalist kapitalist ülkelerde ve çıkarlarını ABD'ye ipotek etmiş Türkiye gibi ülkelerde büyük bir tedirginlik ve şaşkınlık yaratabildi. Çünkü ABD düzeyinde olmasa da diğer emperyalist kapitalist ülkelerde de kızışan rekabetin ve entegrasyon sürecinin karşılıklı kuvvetlendirici etkisiyle, işçi sınıfı başta olmak üzere tüm alt sınıfların yaşam koşulları kötüleşmekte, alt sınıflar içindeki huzursuzluk büyümektedir. Hollanda'da yıllardan beri görülen kitlesel grevler, Fransa'yı sarsan Renualt işçilerinin ve sağlık çalışanlarının grevleri ve köylü protestoları, Almanya'nın arkası kesilmeyen yığınsal grevlere tanık olması, İspanya'da tüm ülkeyi kapsayan işçi eylemleri, bu toplumların yıllardır atalet içindeki kesimlerinin ilk kıpırdanışları, daha henüz şimdiden emperyalist kapitalist ülkelerin iç istikrarını tehdit etmeye başladı bile.

Burjuvazi, iç istikrarı tehdit eden bu gelişmeleri, işçi sınıfı ve alt sınıfların yükselen eylemliliğine karşı, klasik silahı olan faşizmi yeniden devreye sokuyor. Artan istikrarsızlık, sosyalizmin prestij kaybı, rekabetin yayılmacı-müdahaleci ideolojik argümanlar eşliğinde yürütülmesi ve burjuva ideolojik aygıtlarının yaşanan yoksullaşmanın nedeni olarak yabancı işçi ve sığınmacıları hedef gösteren sistemli propagandası, tüm bunlar Avrupa'da faşizmin yükseliş zeminini oluşturuyor. Amerika'da Pax Americana, Almanya'da IV.Reich düşleri yeniden alevlendiriliyor.

Keynesyen politikaların sona erdiği ve onun yerine neo-liberal yeni sağcı iktisadi birikim modellerinin devreye sokulduğu dönemden itibaren, politik işlevi önemli ölçüde daralan sosyaldemokrasi, eski sosyalist ülkelerin çöküşe uğradığı ve rekabetin hızlandığı bugün de ,gerek sermayeye gerekse işçi sınıfına hiç bir farklı alternatif sunamıyor. İktidar olduğu ülkelerde sağ hükümetlerden farklı bir iktisadi siyasi çizgi uygulayamıyor ve hızla bir erozyon sürecine yuvarlanıyor. Bu ise, düzen içi kanalların azalmasına neden olup gelişen muhalefetin hızla radikal biçimlere bürünebilmesini kolaylaştıran, dolayısıyla da iç istikrarı tehdit eden bir başka önemli tehlike olarak tüm kapitalist ülkelerin gündemine giriyor.

S.Ataç

"Dertli zenginler zirvesi"

G-7, Zenginler Zirvesi vb. olarak da anılan, Dünya Ekonomik Zirvesi Münih'te toplandı. Dünyanın en zengin 7 kapitalist devleti olan ABD, Almanya, Japonya, İngiltere, Fransa ve Kanada, petrol şokunun doruğa çıktığı 1975 yılından bu yana her yıl biraraya gelerek bu platformda dünya kapitalizminin temel ekonomik ve siyasal gündemlerini tartışmakta ve çeşitli kararlar almaktadırlar.

Dünya Ekonomik Zirvesi, adında ifade edildiği gibi yalnızca "ekonomik" saiklerle gerçekleşen bir oluşum değildir, tartıştığı konular ve aldığı kararlar dikkate alındığında daha ziyade siyasal bir oluşum olduğu bile söylenebilir. Zirve, zaten yakın döneme kadar etkin bir "soğuk savaş" kurumu işlevi de görüyordu aynı zamanda. Bir ucunda SSCB'nin, bir ucunda ABD'nin bulunduğu iki kutuplu dünyada, Dünya Ekonomik Zirvesi, soğuk savaşı etkin bir şekilde yürütebilmek amacıyla kapitalist ülkeler arasındaki iç ilişkileri düzenlemeye çalışıyordu. Bu dönemde zirvenin kapitalist ülkeler arasındaki iktisadi rekabeti sınırlamak doğrultusunda bir hayli işlevsel olduğu da söylenebilir.

Ne var ki; "soğuk savaş" döneminin sona ermesinden; SSCB ve Doğu Bloku rejimlerinin çöküşünden sonra, Dünya Ekonomik Zirvesi de belirtileri şimdiden görülmeye başlıyan "yeni" bir durumla yüzyüze kalmış bulunuyor. Her bir ülkenin içerisinde bulunduğu bunalım ise bu "yeni durum"un günyüzüne çıkmasını daha da kolaylaştırmaktadır.

Nitekim, bu nedenden dolayıdır ki, burjuva basın organları, zenginler zirvesinin "18.Dünya Ekonomik Doruk Toplantılarını" ilginç manşetlerle okurlarına duyurdular. "Dertli Zenginler Zirvesi", "Sorunlu zenginler" vb. bu manşetlerden bazıları.

Teknolojik yapı ve üretim kapasitesi ile dünyanın iktisadi ve siyasi rotasına yön veren bu dünyanın en zengin 7 ülkesi, burjuva basın tarafından dahi "dertli" ve "sorunlu" olarak tanımlanıyordu artık. Çünkü;

a) Bu ülkeler 1970'li yıllarda içine girdikleri bunalımdan kurtulamadıkları gibi, özellikle ABD'de bunalım belirgin bir biçimde derinleşmesini sürdürüyordu. Ekonomide artan durgunluk, işsizlik ve enflasyon bu ülkelerin iktisadi yapısını sarsmaya devam ediyordu.

ABD'de işsizlik %8'ler sınırında dolaşırken, bütçe açığı bir türlü azaltılamıyor, dış ödeme dengelerinde ABD aleyhine gelişme sürüyordu. Bu göstergeler ülke içinde her geçen gün iflasların çoğalması anlamına geliyordu. Yoksul isyanları ise iktisadi krizin, kitlelerde biriktirdiği tepkinin su yüzüne çıkması anlamını taşıyordu.

Gerileyen emperyalist güç olan ABD'nin yanısıra, ilerleyen emperyalist güçler Japonya ve Almanya açısından da durum hiç "parlak" gözükmüyordu. Japonya, Tokyo borsasındaki %60'lık düşmenin, iktisadi hayattaki olumsuz etkileriyle yüzyüzeyken, Alman burjuvazisi ise ülkesinde yoğunlaşan kitlesel tepkilerin soluğunu ensesinde hissederek katılıyordu zirveye. İngiltere, Fransa, İtalya'nın durumu ise bu üç ülkeden daha iyi değildi.

b) Balkanlar, Ortadoğu ve eski SSCB kuşağı bunalımın, iç savaşın ve rekabetin yoğunlaştığı bölgeler olarak, dünya ekonomik zirvesinin baş gündem maddeleri arasındaydı. Bu coğrafyaya ilişkin tavır iki açıdan önem taşıyordu. Birincisi; bu alanlar emperyalistler açısından yeni rekabet ve nüfuz alanları olarak önem taşıyordu. Körfez Savaşı ve Yugoslavya krizi sorununun bu boyutunun taşıdığı önem hakkında ilk önemli ipuçlarını çoktan ortaya sermiş bulunmaktaydı.

İkincisi; bu ülkelerdeki istikrarsızlığın ve iç kargaşanın uzun sürmesi; bazı açılardan kapitalist dünyayı da rahatsız eden potansiyeller taşıyordu.

Avrupa'nın ortasına dek uzanan bir iç savaş atmosferi bu ülkelerin bazılarındaki milliyet sorunlarını da çatışma doğrultusunda motive edebilirdi.

Ayrıca; eski sosyalist ülkeler daha uzun yıllar tam anlamıyla kapitalist sisteme entegre edilemeyecekti. Bu ise sözkonusu ülkelerde süreğenlik kazanmış bir toplumsal kargaşa ve arayışın yaşanması anlamına gelir. Bu süreç daha şimdiden bu ülkelerde sosyalist ve dinsel karakterli belirli merkez-kaç eğilimlerinin alternatif olarak ortaya çıkmalarına zemin hazırlamaktaydı.

Yugoslavya'ya askeri müdahale ve Rusya'ya ekonomik yardım konularında bu 7 zenginin belirli "uzlaşma" noktaları bulabilmelerinde, sözkonusu "ortak" kaygıların belirli bir rolünün olduğu kuşkusuzdur. Ne var ki, bu "ortak noktaların"

hayata geçirilmesinin düzeyini belirleyecek olan ise, bizzat bu ülkelerin iç bunalımları ve rekabet eğilimidir.

Geçen yıl Gorbaçov'un, 7'ler zirvesinden eliboş dönemesinin hemen ardından SSCB bir "darbe" ile karşılaşmıştı. Bu darbenin "simgesel anlamını da" arkasına alarak bu yıl Yeltsin, 7'ler zirvesinin kapısına "borç erteleme ve yeni kredi imkanları" talebiyle dayandı. Tüm emperyalistler Rusya'ya ekonomik yardım yapmanın gerekliliği konusunda "hemfikirdiler". Ne var ki, sıra elleri cebe atmaya gelince, hiçbiri de çok mert gözükmüyordu. ABD Rusya'ya yardım faturasını, diğer zenginlere uzatırken, diğerleri ise bu faturayı tek başlarına üstlenmekte gönülsüz davranmaktaydılar.

c) "Soğuk savaş" döneminde, G-7 Zirvesinin, kapitalist ülkeler arası rekabeti sınırlama konusunda işlevsel kararlar alabildiklerini belirtmiştik. Son zirvenin en kayda değer yanı ise bu zirvenin, hiç abartmaksızın tam tersi bir görüntü sunmuş olmasıdır.

Özellikle ABD, bu zirveyi kendi iç sorunlarına çözüm bulabildiği, rekabette düştüğü dezavantajlı konumunun giderilmesine yönelik önlemlerin alınabildiği bir platform olarak kullanmayı amaçlıyordu. Ne var ki, ne ABD bu amaca ulaşabildi ne de zirve bir bütün olarak rekabetin "kızışmasını" önleyecek herhangi bir ortak tedbire ulaşabildi.

Başlıbaşına bu durum, zenginler zirvesini, artan kapitalist rekabetin daha net olarak su yüzüne çıktığı bir platforma dönüştürdü. Belki de son zirvenin, gelecek dönem için verdiği en önemli mesaj budur.

* Zirvenin yapıldığı toplantı binasının içinde e kapitalist dünyanın bunalımını-çözümsüzlüğü yansıtan tüm bu gelişmeler yaşanırken, binanın önünde yaşananlar da yalnızca bu görüntüyü pekiştiriyordu. Aynı zamanda burjuva çevrelerce "sanayi demokrasisinin en yetkin 7 örneği" olarak da anılan bu ülkelerden birinde, Almanya'da, bu "demokrasinin" faziletleri sergileniyordu.

Toplantıdan günlerce önce Münih'e yığılmaya başlayan binlerce polis, toplantıyı protesto eden onbini aşkın insana, katilliğiyle ünlü Türk polisini aratmayacak bir barbarlıkla saldırdı. Kamuoyunun büyük tepkisine yolaçan ve onlarca göstericinin yaralanmasıyla sonuçlanan bu saldırı, yalnızca "zenginleri" daha "dertli" günlerin beklediğinin bir küçük göstergesiydi.

Enternasyonalizmi yadsıyan...

(Baştarafı s.20'de)

ya ülkeniz **KEMALİSTAN**, ideolojiniz Kemalizm, hizmetiniz proletarya indinde kabul görür inşallah. **DEVLET-Ü ALİ-Ü TÜRKİYENİZ PAYİDAR** olacaktır böylece." Okuyucunun affına sığınarak bir inci daha aktarıp bitiriyorum. Arkadaş; Ekim eleştirisi yapıyor güya (güya diyorum çünkü son incide de görüleceği gibi o herkesi hedefliyor) ortak örgütlenme önerilerinden o kadar korkuyor ki, bu öneriye daha çok Kürt gencinin kafasını çelmeyelim diye, Kürt kökenli kadrolara adeta; -aman ne ortak örgütlenmesiymiş. Onlar bunda samimiyetsizdir. Sizi kandırmaya çalışıyorlar. Sakın ola ki onlara kanmayasınız. Biz Kürtüz, Kürt olarak, Kürdistan sınırları içinde örgütlenmeliyiz- demeye getiriyor lafı. İnsanın durup ne mizahlara konu olurdun sen ey üstat diyesi geliyor. İnciye bakın:

"'**ORTAK SINIF ÖRGÜTLENMESİ VE MÜCADELE BİRLİĞİ**' (tekrarlamalıyım ki yazının genel gidişatından da anlaşılacağı gibi bu büyük yazımlı altını çizmeler biralay ifade ediyor. Aslında utanılası bir mantığı sergiliyor demek daha doğru olur. *Bana ait*) diye bir şeylerden sözediliyor. Yeri gelmişken kısaca oraya da değinelim. Bunların sözkonusu ettiği, "**ORTAKLIK**" sırf Kürdistan kökenli kadroların gönlünü hoş tutmak, akıllarını çelmek için kullandığı samimiyetsiz ve temelsiz tuzak ilkelerdir. 1970'lerde bu konular çokça revaçtaydı, şimdilerde pek temel bulamamaktadır." yazının tümü bir yana, yalnızca bu satırlarını okuyan aklı selim her devrimci ne düşünür acaba merak ediyorum. Ancak ben devrimci sorumluluk duyan her devrimcinin; böylesine halklar arası güvensizliği, düşmanlığı körükleyip kardeşlik gibi değerleri ayaklar altına alan, enternasyonal düşünceyi milliyetçi önyargılarla şartlanmış kafasına yediremeyip reddeden anlayışların red ve mahkum etmesi gerekir diyorum. İşte bu nedenle A.Rıza Gökçen arkadaşın yazısını kendi adıma protesto ediyorum.

Haziran '92

Doğan- İsviçre

MLPD'nin 10. Kuruluş Yıldönümü ve Nina Andreyeva ile görüşme

20 Haziran 1992'de Almanya'nın Düsseldorf kentinde Almanya Marksist-Leninist Partisi'nin (MLPD) 10. Kuruluş Yıldönümü kutlandı. Üç bini aşkın bir kitlenin katıldığı ve oldukça coşkulu geçen bu yıldönümü toplantısının temel şiarı "Sosyalizm kazanacak!" idi.

Değişik uluslardan çok sayıda devrimci parti ve örgütün katıldığı toplantı enternasyonalist bir havada geçti. Tüm Birleşik Komünist Partisi-Bolşevik'in Genel Sekreteri Nina Andreyeva, Yugoslav İşçi Partisi Genel Sekreteri Vlidamir Dapcevic ve Filipinler Komünist Partisi Genel Sekreteri Jorge Hurtado'nun da katıldığı bu kutlamaya Peru Komünist Partisi, Devrimci Komünistler Birliği/ İngiltere, Afganistan Komünist Partisi, Yunanistan Komünist Partisi, Norveç İşçi Partisi, Belçika İşçi Partisi, Japon Komünistler Birliği, İtalyan Marksist-Leninist Partisi ile, Hollanda, Zaire ve Luxemburg'lu devrimci örgütlerin yanısıra Türkiye'den de EKİM davet edilmişti.

Uluslararası devrimci örgütlerin birbirlerini tanımaları ve enternasyonalist ilişkilerin gelişmesi bakımından oldukça anlamlı bir gelişmesinin ifadesi idi bu davet. Yapılan tartışmalı toplantıların birinde, EKİM Merkez Komitesi temsilciliği, Tüm Birleşik Komünist Partisi-Bolşevik'in Genel Sekreteri Nina Andreyeva ile tanışmak ve kısa bir görüşme yapmak olanağı buldu. Türkiyeli komünistler ve devrimciler tarafından Ekim Devrimi'nin ülkesindeki tüm gelişmelerin, dolayısıyla da kendilerinin dikkatle izlendiği belirtildi.

Toplantıda, Ekim Devrimi'nin karşı karşıya kaldığı güçlükleri, 20. Kongre ile yaşanan dönüm noktasını ve gelinen aşamada sosyalizmin kazanımların tek tek yokedilmesiyle kitlelerin nasıl bir yoksulluk, sefalet ve işsizlik içine itildiğini anlatan Nina Andreyeva; Batı tipi bir kapitalizmi inşa etmenin hiç de kolay olmayacağından, her geçen gün daha fazla insanın mücadeleye katıldığından ve tepkisini daha açık bir biçimde ortaya koymaya başladığından, önümüzdeki ayların bir eylemlilik dönemi olacağından sözetti. Toplantı oldukça tartışmalı geçti. Tartışmalarda ve özellikle sorulan sorularda üzerinde önemle durulan noktalardan biri tanesi 20. Kongre ile sorunu açıklamaya çalışmanın diyalektik yönteme uygun olamayacağı idi. Bir diğeri ise, sosyalizmin inşasındaki en temel sorunun kitlelerin politik yaşama katılması sorunu olduğu, yığın inisiyatifinin çok büyük bir önem taşıdığı, sosyalizmi ile kapitalizm arasındaki en temel ayırdedici özelliklerden birinin bu olduğu, yapılan konuşmalarda bu noktanın üzerinde yeterince durulmadığı idi.

MLPD'nin 20.inşa, 10.kuruluş yıldönümüne, EKİM MK adına gönderilen mesajı yayınlıyoruz.

Sevgili yoldaşlar,

Partinizin 20. inşa, 10. kuruluş yıldönümünü ve toplantınızı en iyi duygularla selamlıyoruz.

Bu toplantı için seçtiğiniz sloganı son derece anlamlı ve isabetli buluyoruz. Sosyalizm kazanacak! Bu, dünyanın tüm gerçek komünistlerinin ortak düşüncesi ve inancıdır.

Bu düşünce ve inanç hiç de soyut değildir. Kapitalist dünyada olayların bugünkü seyri bile bunun en iyi kanıtıdır. Dünya burjuvazisi daha bir kaç yıl önce kapitalizmin ebedi bir düzen olduğunun kanıtlandığını ileri sürmüş ve "tarihin sonu"nu ilan etmişti. Dünya burjuvazisine göre tarihin sonu, sosyalizmin de sonu demekti.

Oysa son bir kaç yılın olayları kapitalizmin bir barbarlık düzeni olduğunu bir kez daha göstermeye yetti. Barbarlık ya da sosyalizm! Sorun her zamankinden daha yakıcı bir biçimde böyle çıkıyor insanlığın karşısına.

Kuşkusuz dünya devriminin örgütlü güçleri bugün henüz son derece zayıftır ve dağınıktır. Fakat zor dönem geride kalacaktır, buna kuvvetle inanıyoruz.

Sosyalizm Kazanacak!

Yaşasın Proletarya Enternasyonalizmi!

EKİM

Şovenizme ve devlet terörüne karşı kampanyamız sürüyor..

Devletin, devrimci-sosyalist harekete ve Kürt halkına yönelik terörü dizginsiz bir şekilde devam ediyor. Kürdistan; tarihinde görülmemiş bir zulüm altında. İşçilerin her hak talebi memurların grevli-toplu sözleşmeli bir sendika talebiyle yürüttüğü mücadele her geçen gün daha fazla terörle bastırılmaya çalışılıyor. Bütün bunları dizginsiz bir Türk şovenizmi takip ediyor, eksikler onunla kapatılıyor, yığınların bu sayede bilinçleri yanıltılıyor.

Karşı karşıya olduğumuz bu gerçeklere bağlı olarak, Almanya ve Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde, şovenizme ve devlet terörüne karşı açtığımız siyasal kampanya, bir kaç haftadan beri devam ediyor. Kampanyada hedefimiz, Avrupa'da Türk burjuvazisinin devrimcilere ve Kürt ulusal hareketine yönelik kampanyasını etkisiz kılabilmek, şiddetlenen şovenizme karşı, karşı bir cereyan yaratarak onu etkisizleştirmek; aynı zamanda devrimci harekete görev ve sorumluluklarını hatırlatarak, içinde bulundukları atalete işaret etmekti.

Buna uygun olarak, devrimci hareketlere çağrımız oldu, ancak bir sonuç alamadık. Dolayısıyla faaliyetleri kendi olanaklarımızla yürütmeye çalışıyoruz. Bu kampanyayı, aynı zamanda EKİM'in ideolojik-siyasal çizgisinin daha derinlikli bir kavranılışını gerçekleştirme faaliyeti olarak da yürütmek istiyoruz.

Federal Almanya'nın çeşitli kentlerinde, özellikle Dortmund - Wuppertal - Duisburg - Köln - Essen gibi çevrelerde bir yoğunlaşmaya yöneldik. Türkiyelilerin gidip geldiği yaklaşık 40'a yakın, kahve, lokal, dernek gibi yerleri ziyaret ederek konuşmalar yaptık, bildiriler dağıttık. Bu faaliyet oldukça etkileyici de oluyor. Çarpıtılan bilinci onarabilme olanağı doğuyor. Dolayısıyla devletin tek yanlı propagandasına karşı, bir set oluşturma olanağı yaratılıyor.

Frankfurt-Stuttgart ve Almanya'nın diğer kentlerine de yönelme çabası içindeyiz. Buna yönelik hazırlıklarımız var. Fransa-İsviçre ve Hollanda'da da buna bağlı çalışmalarımız var. Bunları bu aşamada bir başlangıç olarak değerlendiriyor ve daha ciddi, kapsayıcı, ayrıca sürekli bir faaliyet yaratma çabasına yöneliyoruz.

Şuna inanıyoruz; EKİM'in yurtdışındaki çeperi kendi yönelimimize uygun bir faaliyete çekildiği ölçüde edilgenlikler kırılacaktır. Bugüne kadar ortaya çıkan zorlukların üstesinden gelinebilecektir. Kuşkusuz ki burada temel sorunumuz, EKİM'in ideolojik-siyasal gerçekliğini kavrayıp, bunu hayata geçirmeye yönelebilecek insanlarımızın öne çıkarılabilmesi olacak. Bu sağlanabildiği ölçüde, Avrupa'daki çalışmalarımızın bir ilerleme kaydedebilme olanağı büyüktür.

Evet, EKİM'in ideolojik-siyasal çizgisine uygun davranarak, yurtdışı çalışmalarını bir yere getirmede bundan böyle daha ciddi, daha özverili bir çalışma sergilemek ve bütün EKİM çeperini de buna uygun davranmaya yöneltmek hedeflediğimiz şeydir. Bu kampanya, böylesi ciddi bir adıma da vesile olacaktır.

Yurtdışından Ekimciler

MYO ve bir temel...

(Başlarafı s.28'de)

Organıyla ilişkileri oldukça gevşek, katkı yapmayı bir örgüt görevi olarak değil de adeta bir "mecburi hizmet" olarak gören ve gerçekleştiren bir kadro tipi.

Demek oluyor ki, problem öncelikle bir önderlik problemidir. Örgütün ve onun yayın organı EKİM'in gerçekte bir müdahale ve önderlik aracı haline gelmesi öncelikle bu problemin çözülmesine bağlıdır. Bu problemin sağlıklı temelde çözümü diğer bir çok temel sorunun çözümünün de anahtarıdır. Bu nedenle de MYO'na ilişkin görevler ertelenmeden, tüm örgütte dikkatler bu anahtar problem üzerinde yoğunlaşmalıdır.

Serkan Metin

MYO ve bir temel gerçek

Hareketimizin ilk yıllarında *"Ekim'den Okurlara"* başlıklı iki bölüm halinde Ekim redaksiyonu, yakın dönemde ise *"MYO'nın işlevi üzerine"* başlığıyla Su Dönmez yoldaş MYO'nun örgüt yaşamımızdaki anlamı, önemi ve işlevi üzerine yazılar yazdılar. Hem önderlik ve hem de kadrolar düzeyinde MYO'na ilişkin görevlerimizin neler olduğuna değinilen bu yazıların kısmi de olsa bir yararının olmadığı söylenemez. Ne var ki yararının (sözkonusu yanların anlam ve öneminden bağımsız olarak) sanıldığından da kısmi olduğu, etkisini çok çabuk yitirdiği de bir gerçektir.

Nitekim bu sorun, bugün, çok daha yakıcı bir biçimde çözülmemiş olarak yine önümüzdedir ve örgütümüzün temel ve diğer pek çok sorunu gibi çözüm beklemektedir.

Sorunun basitçe kadroları MYO ile düzenli ilişki kurup, katkıda bulunmaya çağırmakla çözülmediği anlaşılmıştır. Sorun örgütümüzün pek çok sorununda olduğu gibi çok daha temelli bir noktadan aksamaktadır.

MYO ile ilişkisinden giderek bu temelli aksaklığa parmak basmak çözüm için yeterli olmasa da, bu yönde atılmış bir ilk önemli adım olacaktır.

*

Merkez Yayın Organı (MYO), yalnızca kendi içindeki işbölümünün bir gereği olarak, MYO'nı çıkarmakla doğrudan sorumlu bölümünün organı değil, tüm bir Merkez Komitesi'nin sorumlu olduğu, bizzat yönettiği, yönlendirdiği ve biçimlendirdiği bir organdır. Bir kollektif önderlik ve müdahale aracıdır.

Nedir ki, örgüt yaşamımızda Merkez Yayın Organı'nın çoğukez, Merkez Komitesi'nin örgütsel-siyasal görevlerle yükümlü bölümünce, neredeyse tümüyle MYO'nı çıkarmakla görevli yoldaşların sorumluluğuna terkedildiği de artık somut bir veridir. Özellikle son bir yılda ilgili yoldaşların MYO ile ilişkilerini sıradan bir yazar düzeyinde tutmaları, yapabilecekleri katkıları dahi MYO'nından esirgemeleri tam da bu çarpık anlayışın ifadesidir.

Hiç kuşkusuz bu durumun kendisi, kaçınılmaz bir biçimde hareketin ideolojisinin, politik, örgütsel ve taktik hattının en ileri düzeyde taşıyıcısı ve yansıtıcısı olan (olması gereken), MYO'nı zayıflatıcı bir rol oynadığı gibi, önderlik düzeyinde ve örgütte bir çok şeyin aksadığının da bir göstergesidir.

Her şeyden önce bu durum, sözkonusu yoldaşların, Türkiye gibi bir devrim ülkesinde çok daha ileri düzeyde sahip olunması gereken müdahale bilincinden hayli uzak bir konumda olduğunu anlatır. Bu koşullarda MYO'na ilişkin görev ya da görevlerin adeta bir "mecburi hizmet" olarak algılanması kaçınılmaz hale gelir ki, bu kesinlikle bir önderlik düzeyi değildir. Düpedüz, önderliğe ilişkin görevlerde açık bir uzak duruşu, iddiasızlığı ve sıradanlaşmayı ifade eder.

Bir devrim ülkesinde bu tür bir önderlik düzeyi ile gelişmelere zamanında ve ileri düzeyde bir müdahale bir yana, asgari düzeyde bir müdahalenin dahi sözü edilemez. Bu takdirde aktif bir müdahaleci olması gereken MYO'nı da kuru, cansız ve işlevsiz bir organ olmaya mahkum olur.

MYO'nın MK'nın kendi önderlik görevlerini gerçekleştirdiği basit bir yansıtıcı değildir. Tüm örgütün ve örgüt faaliyetinin organı ve kollektif bir yansıtıcısıdır, öyle olmalıdır... MYO'nın kollektif bir organ olabilmesi, tek tek bütün örgüt üye ve üye adaylarının, hatta sıradan okuyucularının onunla düzenli bir ilişki içinde olması ya da düzenli bir ilişki içine sokulması koşuluna bağlıdır. Bu da bir önderlik işidir. MK örgütün her bir kadrosuna, Merkez Yayın Organını düzenli bir biçimde bilgilendirme, deney aktarma, analiz ve yorumlarını içeren yazılarla katkıda bulunma bilinci verip, onları bu temelde denetlenmedikçe bu koşulun yerine getirilmesini bekleyemez. Sözü edilen, müdahale bilinci zayıf ve kendisi MYO ile gevşek ilişkilere sahip bir önderlik ise eğer, hiç bekleyemez. Bekleyemez, zira MYO'nı ve MYO üzerinden tüm bir örgütü ve örgüt kadrolarını yöneten, yönlendiren ve biçimlendiren de bu aynı organdır. Böylesi bir organın biçimlendirdiği kadroların onunla aynı zayıflıklarla malul olması doğal ve kaçınılmazdır. Sonuç; istisnaları hariç, genel olarak müdahale bilinci zayıf, Merkez Yayın

(Devamı s.27'te)